

Særberetning

Demonstration af CO₂-opsamling og -lagring og innovative vedvarende energikilder i kommerciel skala i EU: De ønskede fremskridt er ikke opnået i det seneste årti

(artikel 287, stk. 4, andet afsnit, TEUF)

DEN
EUROPÆISKE
REVISIONSRET

REVISIONSHOLDET

Revisionsrettens særberetninger præsenterer resultaterne af dens revisioner vedrørende EU-politikker og -programmer eller forvaltningsspørgsmål i forbindelse med specifikke budgetområder. Med henblik på at opnå maksimal effekt udvælger og udformer Revisionsretten sine revisionsopgaver under hensyntagen til de risici, der knytter sig til forvaltningens resultatopnåelse eller regeloverholdelsen, de pågældende indtægters eller udgifters omfang, den fremtidige udvikling samt den politiske og offentlige interesse.

Denne forvaltningsrevision blev udført af Afdeling I - Bæredygtig brug af naturressourcer, der ledes af Nikolaos Milionis, medlem af Revisionsretten. Revisionsarbejdet blev ledet af Samo Jereb, medlem af Revisionsretten, med støtte fra attaché Jerneja Vrabič, ledende administrator Helder Faria Viegas, opgaveansvarlig Stefan Den Engelsen og revisorerne Oana Dumitrescu, Joachim Otto, Ernesto Roessing, Juan Antonio Vazquez Rivera og Anna Zalega. Zuzanna Filipski ydede sproglig støtte.

Fra venstre til højre: Ernesto Roessing, Jerneja Vrabič, Stefan Den Engelsen, Samo Jereb, Helder Faria Viegas, Oana Dumitrescu.

INDHOLD

	Punkt
Glossar	
Forkortelser	
Resumé	I-X
Indledning	1-14
EU-støtte til demonstrationsprojekter inden for sektoren for lavemissionsenergi	1-10
Det europæiske genopretningsprogram for energiområdet (EEPR)	4
NER300	5-8
Andre EU-initiativer til støtte af demonstrationsprojekter vedrørende lavemissionsenergi	9-10
Det stadige behov for innovation inden for ren energi	11-14
Revisionens omfang og revisionsmetoden	15-18
bemærkninger	19-107
Både EEPR og NER300 fastsatte ambitiøse mål for CO ₂ -opsamling og -lagring og innovative vedvarende energikilder	19-36
EEPR opfyldte ikke sine mål for CO ₂ -opsamling og -lagring ...	20-22
... men har ydet et positivt bidrag til sektoren for offshorevindkraftanlæg - som er i rivende udvikling	23-27
NER300 har ikke bidraget til vellykkede projekter inden for CO ₂ -opsamling og -lagring ...	28-30
... og er ikke på vej til at nå den tilsigtede virkning for innovative vedvarende energikilder	31-36
EEPR- og NER300-projekter blev påvirket af ugunstige investeringsvilkår	37-55
Investeringsklimaet for demonstrationsprojekter var påvirket af usikkerhed for så vidt angår de lovgivningsmæssige rammer og politikker	41-48

Faldende priser på CO ₂ -markedet og mangel på anden støtte og andre indtægter var vigtige hindringer for CCS-projekterne	49-55
NER300's udformning begrænsede Kommissionens og medlemsstaternes mulighed for at reagere på de skiftende forhold.	56-85
Den valgte NER300-finansieringsmodel nedbragte ikke på effektiv vis risici i forbindelse med demonstrationsprojekter	57-65
NER300-projektudvælgelses- og -beslutningsprocessen var kompleks	66-79
Andre aspekter af NER300's udformning forsinkede reaktionen på et miljø i forandring	80-85
Koordinerings- og ansvarlighedsordningerne kræver forbedring	86-107
Trods langsommere fremskridt end ønsket danner SET-planen grundlag for bedre koordinering i Europa	87-93
Kommissionens tjenestegrene skal forbedre deres interne koordinering og sammenhængen i EU's støtte til demonstrationsprojekter inden for lavemissionsenergi	94-103
NER300's ansvarlighedsordninger er ikke tilstrækkeligt tydelige	104-107
Konklusioner og anbefalinger	108-127
Bilag I - Tidslinje for vigtige politiske og økonomiske begivenheder opstillet i forhold til elementer i revisionens omfang	
Bilag II - Statusoversigt over NER300 pr. marts 2018	
Bilag III - De vigtigste økonomiske og lovgivningsmæssige faktorer med indflydelse på fremskridtene inden for NER300 og EEPR	
Bilag IV - Eksempler på udvælgelsesprocedurer for innovationsprogrammer inden for lavemissionsenergi	
Bilag V - Det komplekse landskab af EU-programmer til finansiering af innovation inden for lavemissionsenergi	
Kommissionens svar	

GLOSSAR

Bankegnethed: Et projekts bankegnethed er et generelt kriterium, der anvendes af en bank: Det skal dokumenteres, at et projekt vil generere tilstrækkelige indtægter, før det kan opnå bankfinansiering.

CCUS: Carbon Capture, Use and Storage (opsamling, brug og lagring af CO₂); EU's forskningsprogrammer finansierer nu forskning i opsamling, anvendelse og lagring af CO₂. Brug af opsamlet CO₂ som råmateriale til industrielle eller kemiske processer kan gøre CO₂ til en råvare, der kan omsættes og generere indtægter.

Due diligence-vurdering: I denne beretning henviser termen til EIB's vurdering af den tekniske gennemførlighed og finansielle bæredygtighed af et projekt, til hvilket der ansøges om støtte i form af et NER300-tilskud.

Endelig investeringsbeslutning: En virksomheds bestyrelse træffer den endelige investeringsbeslutning vedrørende et energiprojekt, når den har gennemført en FEED-undersøgelse (front-end engineering and design), indhentet de nødvendige tilladelser og bekræftet finansieringskilderne til hele investeringen. Når bestyrelsen har truffet den endelige investeringsbeslutning, kan projektets design-, indkøbs- og anlægsarbejde indledes.

Finansielt instrument: Finansielle instrumenter er et gennemførelsesværktøj til at yde finansiell støtte fra EU-budgettet gennem lån, garantier og egenkapitalinvesteringer (eller kvasiegenkapitalinvesteringer) til gennemførelse af projekter¹. Ifølge international regnskabsstandard 32 er et finansielt instrument "enhver kontrakt, som medfører et finansielt aktiv i én virksomhed og en finansiell forpligtelse eller et egenkapitalinstrument i en anden enhed".

Reserven for nyttilkomne: Reserven for nyttilkomne er en fællesskabsreserve på 780 millioner emissionsrettigheder under EU's emissionshandelssystem (EU ETS) for perioden 2013-2020. I løbet af denne periode kan nyttilkomne operatører i EU ETS ansøge om tildeling af kvoter fra denne reserve. Kvoterne tildes efter først til mølle-princippet. 300 millioner rettigheder fra denne reserve blev i 2012 afsat til finansiering af NER300.

Udvalget for Klimaændringer: Se "Udvalgsprocedure".

¹ Jf. Revisionsrettens særberetning nr. 19/2016 "Gennemførelse af EU's budget gennem finansielle instrumenter - hvad man kan lære af programperioden 2007-2013".

Udvalgsprocedure: Termen "udvalgsprocedure" refererer til et sæt af procedurer, igennem hvilke Europa-Kommissionen udøver den gennemførelsesbeføjelse, som den er blevet tildelt af EU-lovgiveren, med hjælp fra udvalg, der består af repræsentanter fra EU-landene. Disse udvalgsprocedurer ledes af en embedsmand fra Kommissionen, og udvalgene udtaler sig om de gennemførelsesretsakter, som Kommissionen har foreslået². I forbindelse med NER300 er der tale om Udvalget for Klimaændringer.

² <https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/comitology.html>.

FORKORTELSER

CCS	CO ₂ -opsamling og -lagring
CEF	Connecting Europe-faciliteten
CfD	Differencekontrakt
EEA	Det Europæiske Miljøagentur
EEPR	Det europæiske genopretningsprogram for energiområdet
EFSI	Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (Juncker-planen)
EIB	Den Europæiske Investeringsbank
ESI-fondene	De europæiske struktur- og investeringsfonde
ETIP	Europæisk teknologi- og innovationsplatform
EU ETS	EU's emissionshandelssystem
FEED	Front-end engineering design
H2020	Horisont 2020 (dvs. RP8)
IEA	Det Internationale Energiagentur
IPCC	Det Mellestatslige Panel om Klimaændringer
IRENA	Det Internationale Agentur for Vedvarende Energi
JRC	Det Fælles Forskningscenter
NCP	Nationalt kontaktpunkt (dvs. for NER300)
NER300	NER300-reserven for nytilkomne
RP6/RP7/RP9	sjette/syvende/niende forskningsrammeprogram
RSFF	Finansieringsfacilitet med risikodeling

RESUMÉ

I. I 2007 præsenterede EU sin klima- og energipakke for 2020, hvori der blev stillet krav om øget brug og udvikling af vedvarende energikilder og lavemissionsteknologier. EU og medlemsstaterne har truffet foranstaltninger til at støtte innovativ vedvarende energi og opførelse og drift af kraftværker og industrianlæg, der opsamler og lagrer CO₂, med henblik på fremskynde demonstrationen af de første kommercielle anlæg.

II. I 2009 lancerede EU det europæiske genopretningsprogram for energiområdet (EEPR) med et budget på 1,6 milliarder euro til støtte af projekter vedrørende CO₂-opsamling og -lagring (CCS) og offshorevindkraftanlæg. Samtidig oprettede EU NER300-reserven for nyttilkomne (NER300), som blev finansieret af salget af 300 millioner emissionsrettigheder (2,1 milliard euro), med henblik på at støtte CCS-projekter og innovative projekter for vedvarende energi.

III. EU finansierede endvidere energidemonstrationsaktiviteter og bidrog til EIB-forvaltede finansielle instrumenter via forskningsprogrammer i samme periode. EU søgte øget harmonisering af prioriteter inden for energiinnovation og finansiering via den strategiske energiteknologiplan (SET-planen), der blev lanceret i 2008 og opdateret i 2015 med henblik på at sikre overensstemmelse med prioriteterne for energiunionen.

IV. EU vil sandsynligvis nå sine 2020-mål for vedvarende energi. Ifølge Det Europæiske Miljøagentur (EEA) skal EU dog styrke sin indsats betydeligt for at nå sine overordnede 2050-ambitioner vedrørende lavemissionsøkonomien.

V. Vores primære mål var at vurdere, om EU's foranstaltninger til støtte af demonstrationer af teknologier for CCS og innovative vedvarende energikilder i kommerciel skala i perioden 2008-2017 via EEPR og NER300 var udformet, forvaltet og koordineret på en hensigtsmæssig måde, og om NER300 og EEPR gjorde de forventede fremskridt med hensyn til at bidrage til kommerciel udbredelse af CCS og innovative vedvarende energikilder.

VI. Vi konkluderer, at ingen af programmerne har haft succes med at udbrede CCS i EU. EEPR bidrog til udviklingen af sektoren for offshorevindkraftanlæg, men NER300 opnåede ikke de ønskede fremskridt med hensyn til at støtte demonstrationen af en bredere vifte af innovative teknologier for vedvarende energi.

VII. Ugunstige investeringsvilkår, herunder lovgivningsmæssig og politisk usikkerhed, hæmmede mange innovative projekter for vedvarende energi og CCS-projekter. De lave priser på CO₂-markedet efter 2011 har været en vigtig årsag til den fejlslagne udbredelse af CO₂-opsamling og -lagring.

VIII. Vi konstaterede desuden, at NER300's udformning begrænsede Kommissionens og medlemsstaternes mulighed for at reagere effektivt på de skiftende forhold. Navnlig var den valgte finansieringsmodel ikke tilstrækkeligt begrundet, da retsgrundlaget for NER300 blev indføjet i direktivet om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner, og den reducerede ikke demonstrationsprojekters risiko effektivt. Projektudvælgelses- og beslutningsprocesserne var komplicerede, og andre aspekter af udformningen begrænsede programmets fleksibilitet.

IX. Endelig konstaterede Revisionsretten, at koordinerings- og ansvarlighedsordningerne kræver forbedring. Trods langsommere fremskridt end ønsket danner SET-planen grundlag for bedre overensstemmelse mellem offentlige og private prioriteter og midler. Kommissionens relevante tjenestegrene skal forbedre deres koordinering med henblik på at øge sammenhængen i EU's støtte til demonstrationsprojekter inden for lavemissionsenergi. Ansvarlighedsordningerne i de enheder, der forvalter NER300, er heller ikke tilstrækkeligt klare.

X. EU forbereder sig på at lancere innovationsfonden som erstatning for NER300 og agter at fremskynde omstillingen til en lavemissionsøkonomi. Med dette for øje anbefaler vi, at Kommissionen:

- øger mulighederne for effektiv EU-støtte til sådanne projekter
- forbedrer projektudvælgelses- og beslutningsprocessen under innovationsfonden i forhold til NER300 og sikrer, at den kan reagere fleksibelt på eksterne forhold
- forbedrer sin interne koordinering med henblik på en mere sammenhængende målretning af EU-støtten
- sikrer ansvarlighed for så vidt angår finansiering via innovationsfonden og NER300-midler.

INDLEDNING

EU-støtte til demonstrationsprojekter inden for sektoren for lavemissionsenergi

1. I 2007 og 2008 udviklede EU sin klima- og energipakke for 2020. Denne pakke bestod af bindende retsakter, der blev vedtaget i 2009 for at sikre, at EU opfylder sine klima- og energimål for 2020. Pakken fastsatte tre mål: en reduktion af drivhusgasemissionerne med mindst 20 % (i forhold til 1990-niveauerne), 20 % af EU's energi fra vedvarende energikilder og en forøgelse på 20 % af energieffektiviteten.
2. I den sammenhæng opfordrede formandskabet i sine konklusioner fra Det Europæiske Råd³ i juni 2008 Kommissionen til at tage initiativ til en mekanisme med henblik på at sikre opførelsen og driften inden 2015 af op til 12 demonstrationsanlæg (jf. **tekstboks 1**) til kommerciel energiproduktion med opsamling og lagring af CO₂ (CCS - **figur 1** indeholder en beskrivelse).

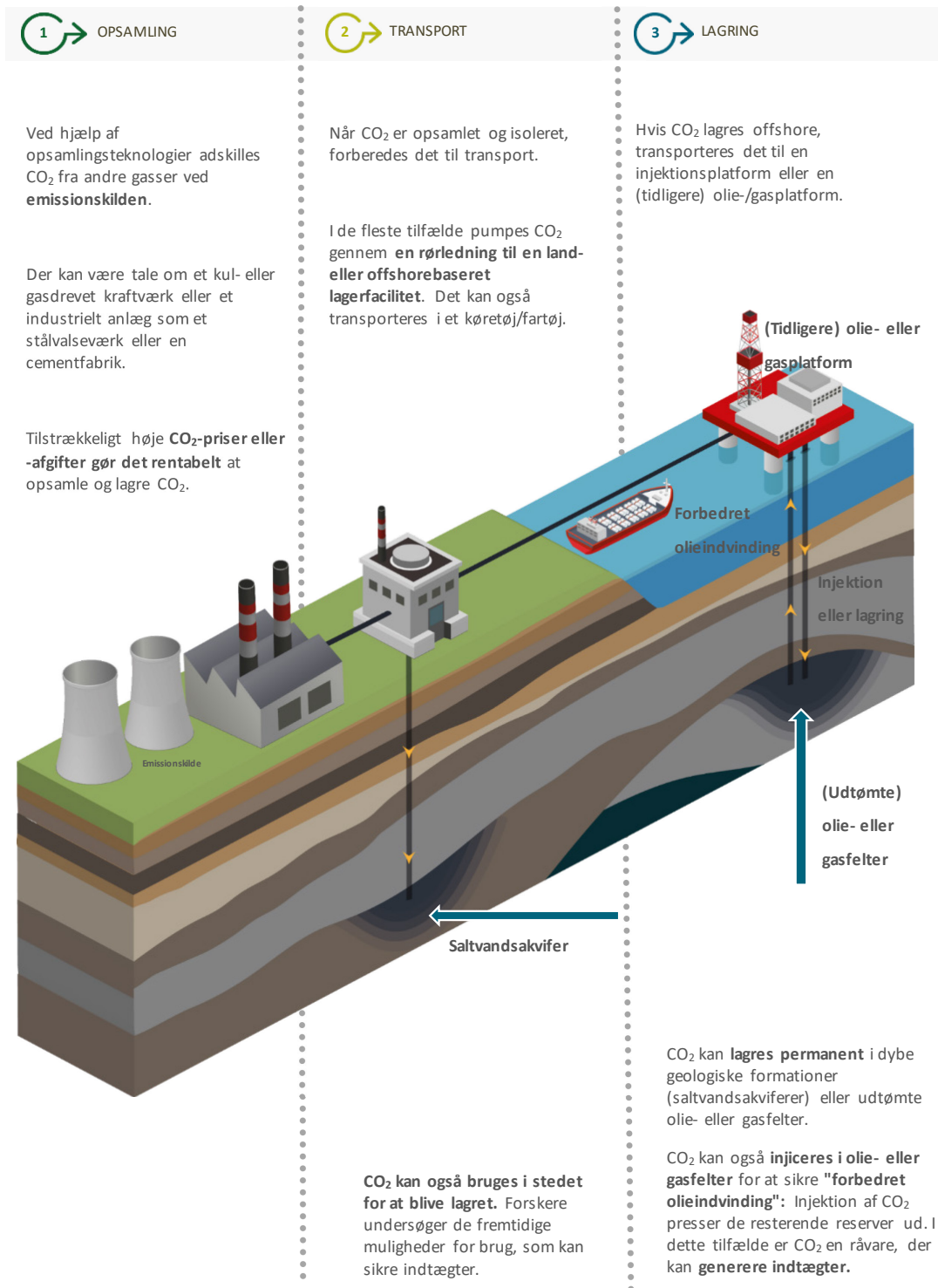
Tekstboks 1 - Demonstration af innovative teknologier i kommerciel skala

Når nye teknologier udvikler sig fra forskning til udbredelse på markedet, gennemgår de forskellige faser. Demonstration er den fase, hvor en ny teknologi er afprøvet i tilstrækkeligt omfang og moden nok til at blive opskaleret til kommercielt omfang. Hvis det lykkes, vil markedet investere og muliggøre fuld udbredelse af teknologien. Vellykkede demonstrationsprojekter bidrager således til at give samfundet økonomisk overkommelige teknologier til ren, sikker og konkurrencedygtig energiforsyning.

Demonstrationsprojekter har ofte vanskeligt ved at nå videre end denne fase. Udfordringerne er bl.a. høje kapitalinvesteringer som følge af projekternes omfang og samtidig store teknologiske risici og usikkerhed med hensyn til produktion og mulige indtægter. De er generelt for risikable til at tiltrække tilstrækkelige private investeringer og kræver forskellige former for offentlig støtte for at sikre fremskridt for teknologien. Når teknologierne ikke kommer videre end denne fase, hænger de fast i den såkaldte kommercielle "dødens dal".

³ Punkt 45 i formandskabets konklusioner (11018/1/08) af 17. juli 2008 fra Det Europæiske Råds møde i Bruxelles den 19.-20. juni 2008.

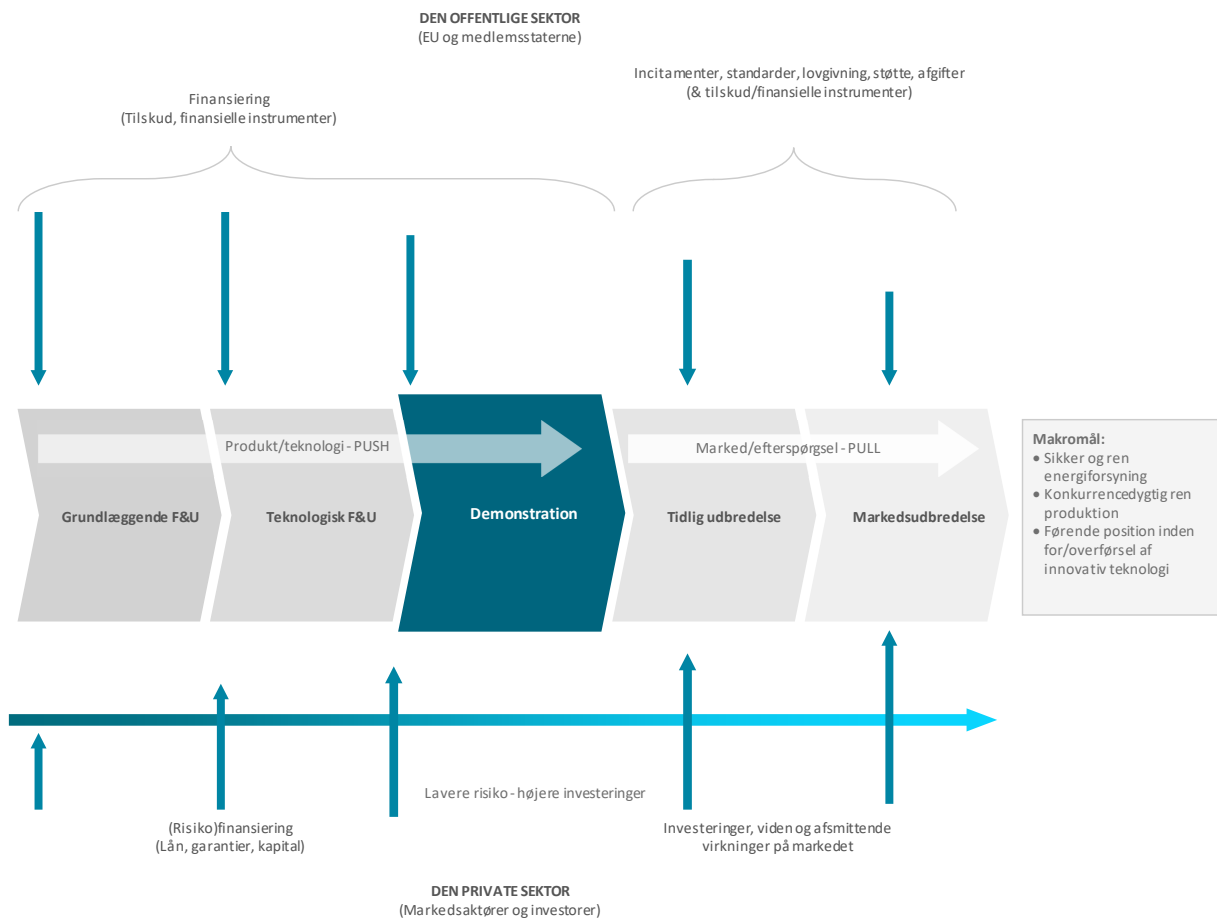
Figur 1 - CO₂-opsamling og -lagring

Kilde: Revisionsretten.

3. EU har lanceret to store programmer efter 2008 med det formål at støtte demonstration i kommerciel skala (jf. [figur 2](#)) af CCS og innovative vedvarende energikilder.

Figur 2 - Støtte til innovationscyklussens demonstrationsfase

Kilde: Revisionsrettens tilpasning af modeller og dokumenter udarbejdet af Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer og Kommissionen.

Det europæiske genopretningsprogram for energiområdet (EEPR)

4. Det første større EU-program til støtte af kommerciel demonstration af CCS og offshorevindkraftanlæg var **det europæiske genopretningsprogram for energiområdet (EEPR), der blev lanceret i 2009**⁴. EEPR var en del af en større økonomisk genopretningspakke⁵. EEPR havde selv et samlet budget på fire milliarder euro til tilskud til projekter. Budgettet omfattede en milliard euro til CCS-demonstrationsprogrammet og

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 af 13. juli 2009 om et program til støtte for den økonomiske genopretning i form af fællesskabsstøtte til projekter på energiområdet (EUT L 200 af 31.7.2009, s. 31).

⁵ KOM(2008) 800 endelig af 26.11.2008, "En europæisk økonomisk genopretningsplan".

565 millioner euro til offshorevindkraftanlæg. EEPR-tilskud bidrog typisk til kapitaludgifter til planlægning, udvikling og opførelse.

NER300

5. EU oprettede NER300-reserven for nytilkomne (NER300) i 2009 under EU's emissionshandelssystem (EU ETS) til støtte af kommercielle demonstrationsprojekter inden for CO₂-opsamling og -lagring og innovative vedvarende energikilder⁶. **Figur 3** indeholder en fortegnelse over de teknologier til vedvarende energi, som NER300 har til formål at støtte.

Figur 3 - Innovative vedvarende energikilder, som modtager støtte fra NER300

Kilde: Revisionsretten.

⁶ Jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/29/EF af 23. april 2009 om ændring af direktiv 2003/87/EF med henblik på at forbedre og udvide ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 63).

6. Demonstrationsprojekter, der modtager støtte under NER300, gør det muligt at opsamle og lagre CO₂ eller producere ren vedvarende energi og kan således bidrage til 2020-målene for reduktion af drivhusgasemissioner, hvis de sættes i drift inden da. Deres primære mål er dog at demonstrere de valgte teknologiers kommercielle potentiale og yde et mere omfattende og langsigtet bidrag til lavemissionsøkonomien efter 2020, hvis de anvendes andre steder i EU og globalt⁷. Støtte til "first movers" forventedes at bidrage til EU's ambition om at blive verdens førende inden for udvikling af teknologier for innovative vedvarende energier⁸.

7. EU ETS-direktivet afsatte 300 millioner rettigheder fra fællesskabsreserven for nytillkomne under EU ETS. EIB solgte disse, hvilket genererede 2,1 milliard euro til finansiering af programmet. Kommissionen varetager den overordnede programkoordinering. Medlemsstaterne udpeger nationale kontaktpunkter og har en række ansvarsområder⁹. Kommissionen bevilgede støtte til 39¹⁰ projekter i 2012 og 2014 i forbindelse med to indkaldelser af forslag som fastsat i lovgivningen. EIB forvalter de midler, der er bevilget, men endnu ikke udbetalt¹¹.

8. Både yderligere investeringsomkostninger og yderligere driftsomkostninger (fem år for vedvarende energi og ti år for CCS-projekter) til levering og drift af de innovative projekter var berettigede til NER300-støtte på op til 50 % af de forventede omkostninger. NER300

⁷ Betragtning 10 i Kommissionens afgørelse 2010/670/EU af 3. november 2010 om kriterier for og foranstaltninger til finansiering af kommercielle demonstrationsprojekter vedrørende miljømæssigt forsvarlig opsamling og geologisk lagring af CO₂ og demonstrationsprojekter vedrørende innovative teknologier for vedvarende energi under ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Unionen oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF ("NER300-afgørelsen") (EUT L 290 af 6.11.2010, s. 39).

⁸ KOM(2009) 519/4, "Investering i udviklingen af teknologi med lav CO₂-udledning (SET-planen)".

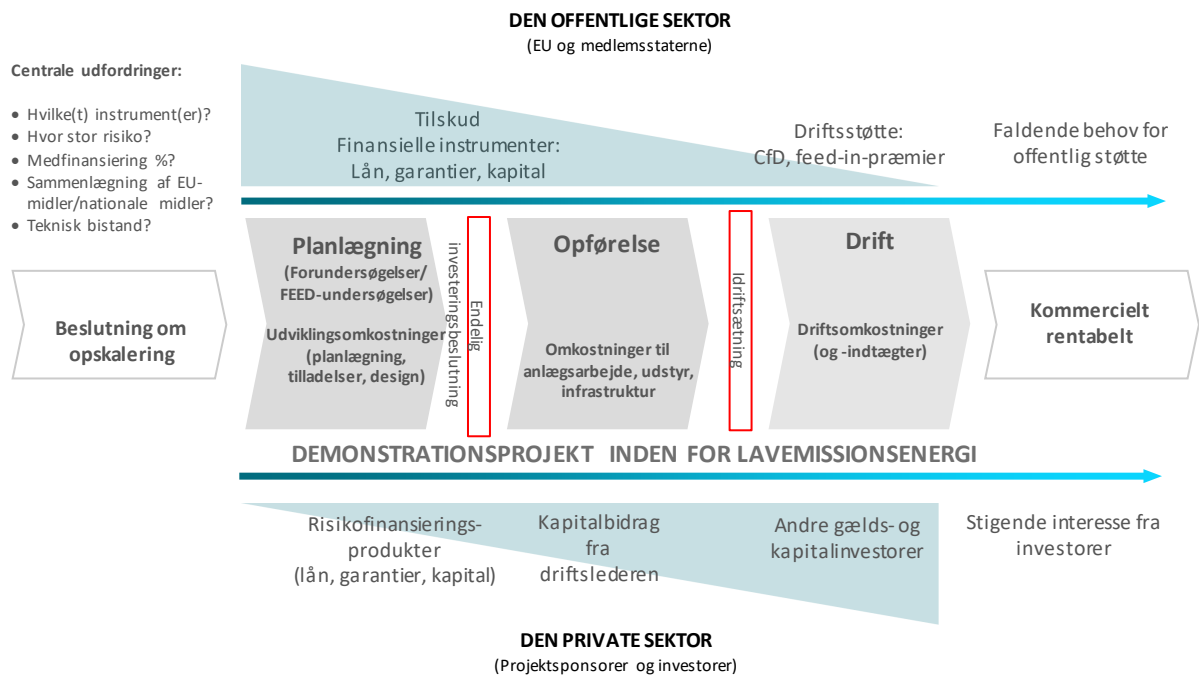
⁹ Ansvarsområderne omfatter bl.a. identificering af støtteberettigede projekter, underskrivelse og forvaltning af juridisk bindende instrumenter (kontrakter) med projekterne, overvågning af projekter, rapportering til Kommissionen og videresendelse af betalinger fra EIB til projekter. Jf. **figur 10** i hovedteksten for en oversigt.

¹⁰ 38 projekter vedrørende vedvarende energi og et projekt vedrørende for CO₂-opsamling og -lagring.

¹¹ Denne forvaltning af aktiver har til dato resulteret i ca. 70 millioner euro i ekstra indtægter. Ved udgangen af 2017 havde Kommissionen frigivet 39 millioner euro i NER300-aktiver til gebyrer til EIB for de opgaver, den var pålagt. De samlede gebyrer må ikke overstige 45 millioner euro, hvilket udgør 2,1 % af de samlede indtægter på 2,1 milliard euro.

udbetaler de bevilgede tilskud i årlige rater, når et projekt er sat i drift, dvs. når der opsamles og lagres CO₂, eller når der produceres vedvarende energi, og der afholdes driftsudgifter, medmindre medlemsstaterne anmoder om og garanterer forudgående finansiering for dele af eller hele det bevilgede tilskud. **Figur 4** beskriver udfordringerne og de forskellige faser i finansieringen af et energidemonstrationsprojekt.

Figur 4 - Finansiering af et energidemonstrationsprojekt

Kilde: Revisionsretten.

Andre EU-initiativer til støtte af demonstrationsprojekter vedrørende lavemissionsenergi

9. Inden for samme periode fik demonstrationsprojekter vedrørende en række energiteknologier støtte via energirelaterede dele af EU's forskningsrammeprogram **RP7** (2007-2013) og **Horisont 2020** (2014-2020). Disse programmer bidrager/bidrog også med midler fra EU-budgettet til EIB-forvaltede finansielle instrumenter, såsom **finansieringsfaciliteten med risikodeling** (RSFF, 2007-2013) og **InnovFin** (2014-2020), som omfatter/omfattede mål for energidemonstration.

10. Samtidig med udbredelsen af disse finansieringsmekanismer har EU søgt at øge harmoniseringen af prioriteter inden for energiinnovation og finansiering via den strategiske

energiteknologiplan (**SET-planen**), som blev godkendt af Rådet i 2008¹². I 2015 blev planen opdateret (**integreret SET-plan**) med det formål at bringe den i overensstemmelse med F&I-prioriteterne (forskning og innovation) for energiunionen. Alle de ovenfor beskrevne finansieringsmekanismer støtter prioriteterne i SET-planen.

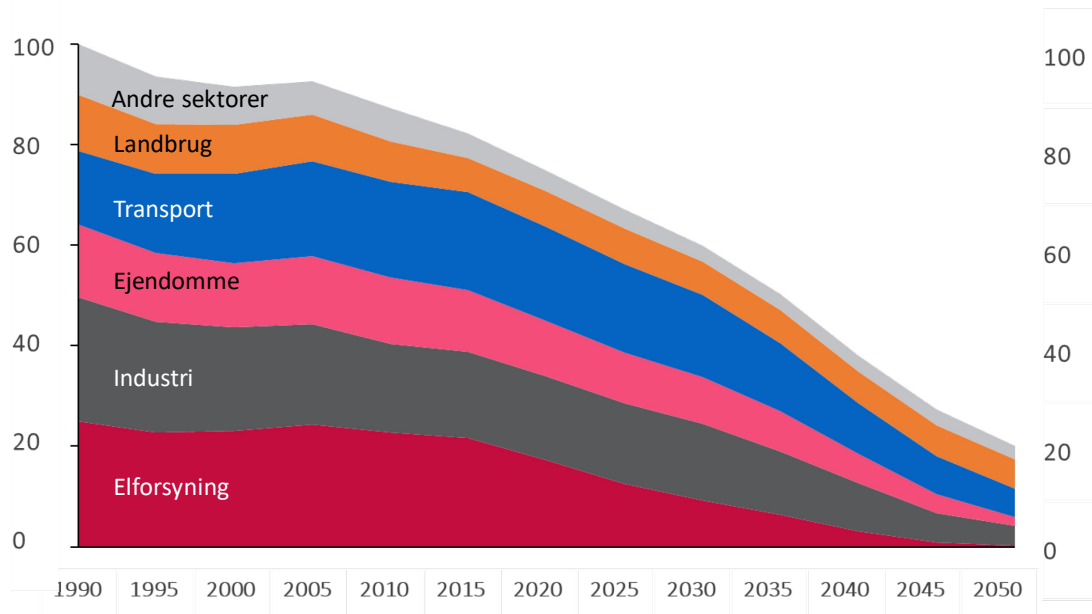
Det stadige behov for innovation inden for ren energi

11. I 2015 undertegnede EU Parisaftalen. Denne aftale har til formål at styrke den globale reaktion på truslen om klimaforandringer og holde den globale temperaturstigning i dette århundrede et godt stykke under 2 °C over det førindustrielle niveau. EU forpligtede sig til en reduktion af drivhusgasemissionerne på mindst 40 % inden 2030 som supplement til EU's eksisterende ambition om at opnå en lavemissionsøkonomi inden 2050¹³. Det betyder, at alle økonomiens sektorer skal reducere emissionerne betydeligt. Eksempelvis er det ifølge Kommissionens køreplan fra 2011 planen, at energiforsyningssektoren skal reducere emissionerne til nul inden 2050. **Figur 5** viser den forventede reduktion af alle EU's drivhusgasemissioner.

¹² Rådets konklusioner om den strategiske energiteknologiplan for EU, 2 854. samling i Rådet (transport, telekommunikation og energi) den 28.2.2008.

¹³ KOM(2011) 112 endelig af 8.3.2011, "Køreplan for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi i 2050": "For at holde temperaturstigningen under 2 °C bekræftede Det Europæiske Råd i februar 2011 EU-målet om at reducere udledningerne af drivhusgas med 80-95 % frem til 2050 i forhold til 1990".

Figur 5 - Forventede EU-drivhusgasemissioner hen imod en reduktion på 80 % i EU (i forhold til 1990)

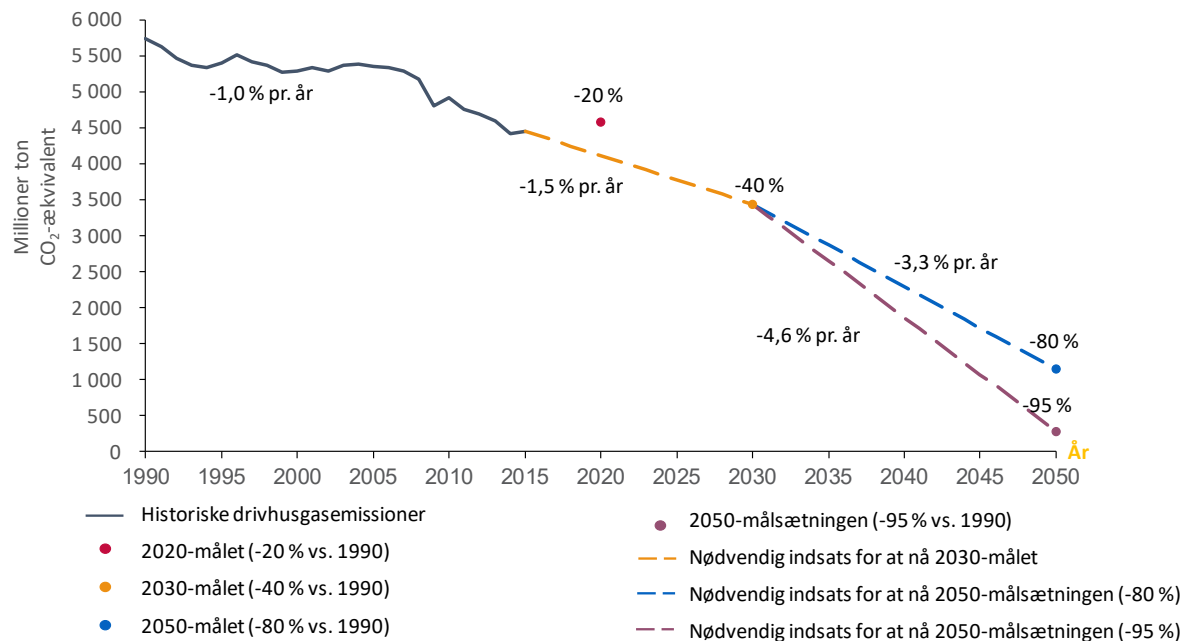

Kilde: Europa-Kommissionen, "Køreplan for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi i 2050", 2011.

12. EU er i øjeblikket godt på vej mod at nå sine 2020-mål om, at 20 % af EU's energi skal komme fra vedvarende energikilder, og omkostningerne til især landbaseret vindenergi og solenergi (solceller) er faldet betydeligt. Det mere langsigtede perspektiv er dog fortsat en udfordring. Ifølge Det Europæiske Miljøagentur (EEA)¹⁴ skal EU styrke sin indsats efter 2020 betydeligt for at nå sine overordnede 2050-ambitioner vedrørende lavemissionsøkonomien (jf. **figur 6**).

¹⁴ "Trends and projections in Europe 2017: Tracking progress towards Europe's climate and energy targets", EEA-rapport nr. 17/2017. Jf. afsnittet "Outlook for greenhouse gas trends in 2050".

Figur 6 - Tendenser, prognoser og målsætninger for drivhusgasemissioner i EU

Kilde: Det Europæiske Miljøagentur, *Trends and projections in Europe 2016 – Tracking progress towards Europe's climate and energy targets, 2016*.

Kilde: Trends and projections in Europe 2017: Tracking progress towards Europe's climate and energy targets, EEA-rapport nr. 17/2017.

13. I sin meddelelse¹⁵ fra 2016 om hurtigere innovation inden for ren energi fremhævede Kommissionen de udfordringer, der er forbundet med støtte til demonstrationsprojekter vedrørende lavemissionsenergi, og understregede, at EU ønsker at være verdens førende inden for vedvarende energi.

14. I 2018 fastsatte det ændrede EU ETS-direktiv¹⁶ retsgrundlaget for en ny innovationsfond, der skal absorbere eventuelle uudnyttede midler fra NER300 og finansiere innovative industrielle lavemissionsteknologier i perioden frem til 2030. Teknologier, der modtager støtte fra innovationsfonden, skal repræsentere banebrydende løsninger eller være tilstrækkeligt modne til en demonstration i prækommerciel skala.

¹⁵ COM(2016) 763 final af 30.11.2016, "Hurtigere innovation inden for ren energi".

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/410 af 14. marts 2018 om ændring af direktiv 2003/87/EF for at styrke omkostningseffektive emissionsreduktioner og lavemissionsinvesteringer og afgørelse (EU) 2015/1814 (EUT L 76 af 19.3.2018, s. 3).

REVISIONENS OMFANG OG REVISIONSMETODEN

15. Det blev i forbindelse med vores forvaltningsrevision undersøgt, om:

EU's støtte via EEPR og NER300 til demonstration i kommerciel skala af CCS og innovative teknologier vedrørende vedvarende energikilder var udformet, forvaltet og koordineret på en hensigtsmæssig måde og dermed bidrog effektivt til de langsigtede klima- og energimål.

16. Revisionsretten undersøgte navnlig, om:

- **NER300 og EEPR gjorde de forventede fremskridt med hensyn til at bidrage til kommerciel udbredelse af CO₂-opsamling og -lagring og innovative vedvarende energikilder**
- **udformningen og forvaltningen af NER300 fremmede en effektiv beslutningsproces**
- **solide mekanismer for koordinering** internt i Kommissionen og mellem Kommissionen og de nationale myndigheder fremmer innovationsprocessen inden for ren energi.

17. Revisionen dækkede perioden fra indledningen af aktiviteterne under NER300, EEPR og SET-planen i 2008 til udgangen af 2017¹⁷. Den søgte ikke at kontrollere udgifternes støtteberettigelse, lovlighed og formelle rigtighed. Den undersøgte heller ikke direkte politikker, fonde eller instrumenter til støtte af udbredelsen af modne vedvarende energiteknologier¹⁸. Revisionen vurderede ikke EIB's aktiviteter i forbindelse med monetarisering og aktivforvaltning af midlerne fra NER300.

18. Revisionen blev udført i 2017 i Kommissionen (GD for Klima, GD for Energi og GD for Forskning og Innovation). Vi besøgte også EIB og Kommissionens Fælles Forskningscenter for at indhente oplysninger. Vores arbejde omfattede interview og gennemgang af dokumenter, herunder 26 EIB-projektevalueringsrapporter og 36 årsberetninger for NER300-projekter fra

¹⁷ ***Bilag I*** indeholder en tidslinje med kortlægning af lanceringen af disse mekanismer og SET-planen opstillet i forhold til vigtige politiske og økonomiske begivenheder.

¹⁸ Vi henviser navnlig til vores anden særberetning om udbredelse af vedvarende energi i landdistrikterne (SR 5/2018) og vores baggrundspapir "Electricity production from wind and solar photovoltaic power in the EU" af 20. februar 2018.

fem¹⁹ medlemsstater, projektakter for alle ni projekter vedrørende offshore-vindkraftanlæg og seks CCS-projekter under EEPR. Vi besøgte disse medlemsstater for at interviewe nationale kontaktpunkter for NER300 og nationale repræsentanter i styregruppen for SET-planen. Revisionsretten reviderede og besøgte fem CCS-projekter for at vurdere, hvad de havde opnået med den tilgængelige støtte. Derudover undersøgte vi de europæiske teknologi- og innovationsplatforme²⁰, European Solar Thermal Electricity Association og VIF'et InnoEnergy²¹. De europæiske teknologi- og innovationsplatforme er en del af SET-planens struktur og omfatter interessenter fra medlemsstaterne, den akademiske verden og industrien.

BEMÆRKNINGER

Både EEPR og NER300 fastsatte ambitiøse mål for CO₂-opsamling og -lagring og innovative vedvarende energikilder

19. Vi undersøgte, hvorvidt EEPR og NER300 gjorde reelle fremskridt hen imod opfyldelsen af deres målsætninger om støtte til kommerciel demonstration af CCS og innovative vedvarende energikilder. Revisionsretten vurderede desuden, om Kommissionen sikrede, at projekter, der modtog EU-støtte, brugte midlerne fornuftigt og bidrog til programmets målsætninger.

EEPR opfyldte ikke sine mål for CO₂-opsamling og -lagring ...

20. I juni 2008 opfordrede Det Europæiske Råds formandskab i sine konklusioner Kommissionen til at foreslå en mekanisme med henblik på at sikre opførelse og drift af 12 CCS-demonstrationsanlæg i kommerciel skala i EU inden 2015. CCS-demonstrationsprojekterne skulle opnå betydelige emissionsreduktioner i forbindelse med

¹⁹ Tyskland, Spanien, Nederlandene, Polen og Det Forenede Kongerige. Revisionsrettens valg var baseret på deres betydelige andel i EU ETS-emissionerne og deres interesse i CO₂-opsamling og -lagring under EEPR og NER300.

²⁰ Vi sendte vores undersøgelsesspørgsmål til teknologi- og innovationsplatformene for vind, solcelleenergi, havenergi, CCS, bioenergi, dybtliggende geotermisk energi og intelligente net.

²¹ www.innoenergy.com.

energiproduktion og samtidig danne teknologisk og kommercielt grundlag for introduktion af teknologien andre steder. EEPR skulle bidrage til dette mål²².

21. Kommissionen bevilgede en milliard euro til seks projekter. Ved udgangen af 2017 havde Kommissionen udbetalt 424 millioner euro (jf. **tabel 1**). Fire af disse seks medfinansierede projekter var blevet afsluttet efter tilskudsaftalens udløb, og et projekt blev afbrudt, inden det var afsluttet. Det eneste afsluttede projekt var ikke et CCS-demonstrationsprojekt i kommerciel skala, men vedrørte mindre pilotanlæg til opsamling, transport og lagring.

Tabel 1 - Overblik over status for CCS-programmet under EEPR ved udgangen af 2017

Projekt-placering	Status for EEPR-tiltag pr. oktober 2017	Kategori	Forventet bidrag til målet om omstilling til lavemissionsenergi*	EEPR-tiltag - samlede støtteberettigede omkostninger (i henhold til tilskudsaftalen) i millioner euro	Tilskud fra Kommissionen i millioner euro	Medfinansiering i % (tilskudsaf-tale)	Udbetalt nettotilskud fra Kommissionen (efter indregning af inddrevne beløb - oktober 2017)
DE	Afsluttet	CCS	10	305	180	59 %	15
PL	Afsluttet	CCS	9	610	180	29 %	21
IT	Afsluttet	CCS	5	143	100	70 %	35
NL	Afsluttet	CCS	6	371	180	48 %	67
UK	Afbrudt	CCS	17	274	180	66 %	120
ES	Pilotanlæg - begrænset brug - ingen CCS-demonstration i fuld skala	CCS	5	263	180	69 %	166

* Forventet mængde opsamlet og lagret CO₂ i de første fem år i henhold til tilskudsaf-talen (millioner ton).

Bevilget EU-støtte i alt: 1 000 Udbetalt EU-støtte i alt: 424

NB: Der kan komme flere rettelser for projekter i Det Forenede Kongerige og Nederlandene, som er under afvikling.

Kilde: Revisionsretten på grundlag af data fra Kommissionen²³.

22. CCS-delprogrammet under EEPR har således ikke bidraget til opførelsen og idriftsættelsen af nogen CCS-demonstrationsprojekter. **Tekstboks 2** giver eksempler på, hvordan projekterne har brugt EU-midlerne. Det forekommer, at projekter under innovationsprogrammer ikke lykkes, men de resultater, der er opnået gennem EU-investeringer i uafsluttede projekter, ligger langt under det oprindeligt forventede niveau.

²² 12 støtteberettigede projekter blev opført i bilaget til EEPR-forordningen (EF) nr. 663/2009.

²³ SWD(2018) 48 final af 5.3.2018, "Data on the budgetary and technical implementation of the European Energy Programme for Recovery".

Disse projekter sikrede desuden ikke de tilsigtede emissionsreduktioner²⁴ for de berørte medlemsstater.

Tekstboks 2 - Eksempler fra CCS-projekter under EEPR

Alle projekter indledte det forberedende arbejde tidligt. Ingen håndgribelige resultater af disse aktiviteter anvendes i dag, med undtagelse af projektet i Spanien. Projektet i Nederlandene opførte et CCS-opsamlingsanlæg i bunden af røggasskorstenen i kulkraftværket, der blev sat i drift i 2013. Projektet var det eneste CCS-projekt under EEPR, der opnåede en lagringstilladelse i henhold til CCS-direktivet²⁵ til sin forventede offshore lagring, men det opsamler og lagrer ikke CO₂ på nuværende tidspunkt. Den største udgiftspost i forbindelse med projektet i Det Forenede Kongerige omfattede teknologiske licenser erhvervet til et beløb af 17 millioner euro, som nu er fuldt afskrevet. Trods et EU-bidrag på 60 millioner euro til opsamlingsarbejdet gav projektet ikke nogen resultater på dette område. Projektsponsorerne indledte aldrig opførelsen af det kraftværk, som CCS-anlægget skulle anvendes på. Der var tilsvarende problemer med projekterne i Italien, Tyskland og Polen, men de blev annulleret tidligere.

... men har ydet et positivt bidrag til sektoren for offshorevindkraftanlæg - som er i rivende udvikling

23. EEPR-delprogrammet for offshorevindkraftanlæg sigtede mod at finansiere innovative projekter vedrørende offshorevindkraftanlæg i perioden 2009-2015. Det omfattede f.eks. projekter, som anvender innovative turbiner og fundamentstrukturer med henblik på opførelse af de første vindmølleparker i stor skala (400 MWh) langt ude på havet (> 100 km) og på store dybder (> 40 m) med henblik på produktion af ren elektricitet. Programmet havde også til formål at øge antallet af nettilslutninger mellem offshore vindmølleparker og forskellige medlemsstater, især i Nordsøen og Østersøen. Det omfattede innovative netforbindelsesteknologier i kommerciel skala.

²⁴ For så vidt angår projektet i Det Forenede Kongerige blev det nye kraftværk ikke opført og udledte dermed aldrig CO₂.

²⁵ CCS-direktivet fra 2009 udgør retsgrundlaget for miljømæssigt forsvarlig geologisk lagring af CO₂ i den fulde levetid og fastsætter kriterierne for lagringstilladelser. Jf. https://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/directive_en.

24. Ved udgangen af 2017 havde Kommissionen udbetalt 255 millioner euro af de 565 millioner euro, den havde bevilget til ni projekter vedrørende offshorevindkraftanlæg. Fire projekter var blevet afsluttet helt. I forbindelse med to projekter blev tilskudsaftalerne ophævet før tiden, efter at Kommissionen havde udbetalt 7,4 millioner euro. Tre projekter er stadig ikke afsluttet i 2018. **Tabel 2** er en oversigt over resultaterne.

Tabel 2 - Overblik over status for programmet for offshorevindkraftanlæg under EEPR ved udgangen af 2017

Projekt-placering	Status for EEPR-tiltag pr. oktober 2017	Kategori	Forventet bidrag til målet om omstilling til lavemissionsenergi*	EEPR-tiltag - samlede støtteberettigede omkostninger (i henhold til tilskudsafalen) i millioner euro	Tilskud fra Kommissionen i millioner euro	Medfinansiering i % (tilskudsafale)	Udbetalt nettotilskud fra Kommissionen (efter indregning af inddrevne beløb - oktober 2017)	
UK	Afsluttet	NET (OFFSHOREVINDKRAFTANLÆG)	Ikke relevant (Net)	149	74	50 %	3	
DE	Afsluttet	TURBINER & STRUKTURER (OFFSHOREVINDKRAFTANLÆG)	Ingen data	205	59	29 %	4	
DK/NL	Igangværende (forsinket)	NET (OFFSHOREVINDKRAFTANLÆG)	Ikke relevant (Net)	173	87	50 %	5	
DE/DK	Igangværende (forsinket)	NET (OFFSHOREVINDKRAFTANLÆG)	Ikke relevant (Net)	507	150	30 %	58	
UK	Igangværende (forsinket)	TURBINER & STRUKTURER (OFFSHOREVINDKRAFTANLÆG)	> 80 MWh	190	40	21 %	28	
DE	Afsluttet	TURBINER & STRUKTURER (OFFSHOREVINDKRAFTANLÆG)	> 400 MWh	118	53	45 %	53	
DE	Afsluttet	TURBINER & STRUKTURER (OFFSHOREVINDKRAFTANLÆG)	> 295 MWh	488	50	10 %	50	
DE	Afsluttet	TURBINER & STRUKTURER (OFFSHOREVINDKRAFTANLÆG)	> 400 MWh	220	43	19 %	43	
BE	Afsluttet	TURBINER & STRUKTURER (OFFSHOREVINDKRAFTANLÆG)	> 270 MWh	24	10	42 %	10	
* Forventet årlig produktionskapacitet for ren elektricitet.				> 1 445 MWh	Bevilget EU-støtte i alt:	565	Udbetalt EU-støtte i alt:	255

Kilde: Revisionsretten på grundlag af data fra Kommissionen²⁶.

25. Fire projekter opnåede vellykket udbredelse af omfattende kapacitet til ren produktion af elektricitet, mens tre forsinkede projekter stadig ser ud til at kunne bidrage til samme mål eller til bedre integration af EU's energinet. EU's støtte til projekter vedrørende offshorevindkraftanlæg fra og med 2009 sendte et positivt signal til det, der nu er en sektor i rivende udvikling²⁷.

²⁶ SWD(2018) 48 final.

²⁷ Ifølge en rapport fra 2017 fra IEA-Renewable Energy Technology Deployment indikerer en omkostningsbesparelse på 60 % fra 2010 til 2017, at 2025-målene for industrien er nået og overgået otte år før tid, hvilket tyder på, at offshorevindkraftanlæg potentielt kan integreres fuldt ud på markedet på et konkurrencedygtigt grundlag i visse europæiske lande inden for det kommende årti. EU er nu verdens førende inden for udbredelse af offshorevindkraftanlæg.

26. Som følge af sektorens hurtige udvikling (som har givet anledning til visse flaskehalsproblemer i forsyningskæden) krævede især tre forsinkede projekter hyppige justeringer. Kommissionen udviste betydelig fleksibilitet ved at acceptere ændringer i tilskudsaftalerne.

Disse EEPR-programmer nåede ikke målet om hurtig stimulering af den økonomiske vækst

27. I lyset af den økonomiske krise var et af EEPR-programmets vigtigste mål at stimulere økonomisk vækst ved at booste investeringer og skabe arbejdspladser. Det krævede anvendelse af en stor del af de tilgængelige midler inden udgangen af 2010²⁸. Det er naturligvis ikke et mål i sig selv at bruge penge, men CCS-programmet og programmet for offshorevindkraftanlæg under EEPR nåede ikke dette genopretningsmål. 10 % af midlerne var udbetalt ved udgangen af 2010, og der var stadig kun udbetalt under 50 % af midlerne fra begge programmer ved udgangen af 2017.

NER300 har ikke bidraget til vellykkede projekter inden for CO₂-opsamling og -lagring ...

28. NER300 skulle tildele finansiering til otte projekter til demonstration af CCS-teknologiers kommercielle bæredygtighed. Støtten kunne bevilges til projekter, der allerede modtog støtte under EEPR, eller til andre CCS-demonstrationsprojekter. Efter den første indkaldelse af forslag under NER300 i 2011 var ti CCS-demonstrationsprojekter støtteberettigede og havde gennemgået EIB's due diligence-vurdering med et tilfredsstillende resultat (jf. **punkt 66-75**). Kommissionen placerede otte projekter på en rangliste med henblik på eventuel tilskudsfinansiering og beholdt to projekter på en reserverliste²⁹.

29. På grundlag af denne rangliste anmodede Kommissionen medlemsstaterne om at bekræfte deres støtte til projekterne. Tre medlemsstater bekræftede fem af disse ti projekter. Kommissionen fandt dog ikke, at bekræftelserne var i overensstemmelse med

²⁸ I overensstemmelse med tildelingskriterierne for CCS-projekterne og projekterne vedrørende offshorevindkraftanlæg (f.eks. artikel 14, stk. 2, litra a), i EEPR-forordningen) skal der bevilges tilskud til projekter, der ved udgangen af 2010 er nået til investeringsfasen, og som har afholdt betydelige kapitaludgifter.

²⁹ SWD(2012) 225 final af 12.7.2012, "NER300 - Moving towards a low carbon economy and boosting innovation, growth and employment across the EU".

NER300's juridiske krav (**tekstboks 3** giver eksempler), og bevilgede ikke nogen tilskud til CCS-projekter i forbindelse med den første indkaldelse af forslag.

Tekstboks 3 - Eksempler på Kommissionens afvisning af CCS-projekter, som var bekræftet af medlemsstaterne

Kommissionen afviste medlemsstatens bekræftelse af et industrielt CCS-projekt i Nederlandene som følge af uenighed mellem Kommissionen og medlemsstaten om de finansielle data. EIB-korrektioner havde afdækket manglende finansiering på 40 millioner euro, som ingen af parterne var villige til at dække.

Kommissionen konstaterede, at Det Forenede Kongeriges bekræftelse af tre projekter ikke var i overensstemmelse med NER300-reglerne, fordi Det Forenede Kongerige gjorde sin støtte betinget af disse projekters succes i en national finansieringskonkurrence, der var undervejs på daværende tidspunkt. Dermed var det samlede offentlige bidrag ikke bekræftet, og Kommissionen tildelte ikke disse projekter NER300-støtte.

30. Under den anden indkaldelse af forslag i 2014 indsendte kun Det Forenede Kongerige et CCS-projektforlag. Kommissionen bevilgede 300 millioner euro i tilskud til projektet, som også indgik i Det Forenede Kongeriges nationale CCS-støtteordning. Det var planen, at projektet skulle opsamle og lagre næsten 18 millioner ton CO₂ over en demonstrationsperiode på ti år. I november 2015 annullerede Det Forenede Kongerige imidlertid sin støtte til projektet efter en revision af udgifterne. Det gav anledning til omfattende mangel på finansiering, og konsortiet blev opløst. På tidspunktet for revisionen var tilbagetrækningen af projektet fra NER300 under forberedelse, hvilket betød, at det bevilgede tilskud på 300 millioner euro, som endnu ikke var blevet udbetalt, ikke ville blive brugt på CCS-målet under NER300³⁰.

³⁰ Uudnyttede NER300-midler kan stadig bruges under andre programmer til støtte af CO₂-opsamling og -lagring eller overføres til den kommende innovationsfond, som også skal støtte CCS-projekter.

... og er ikke på vej til at nå den tilsigtede virkning for innovative vedvarende energikilder

31. Ud over CCS skulle NER300³¹ yde støtte til mindst ét projekt i hver underkategori inden for innovative vedvarende energikilder med henblik på at demonstrere rentabiliteten af en række innovative vedvarende energikilder, der endnu ikke var kommercielt tilgængelige³².

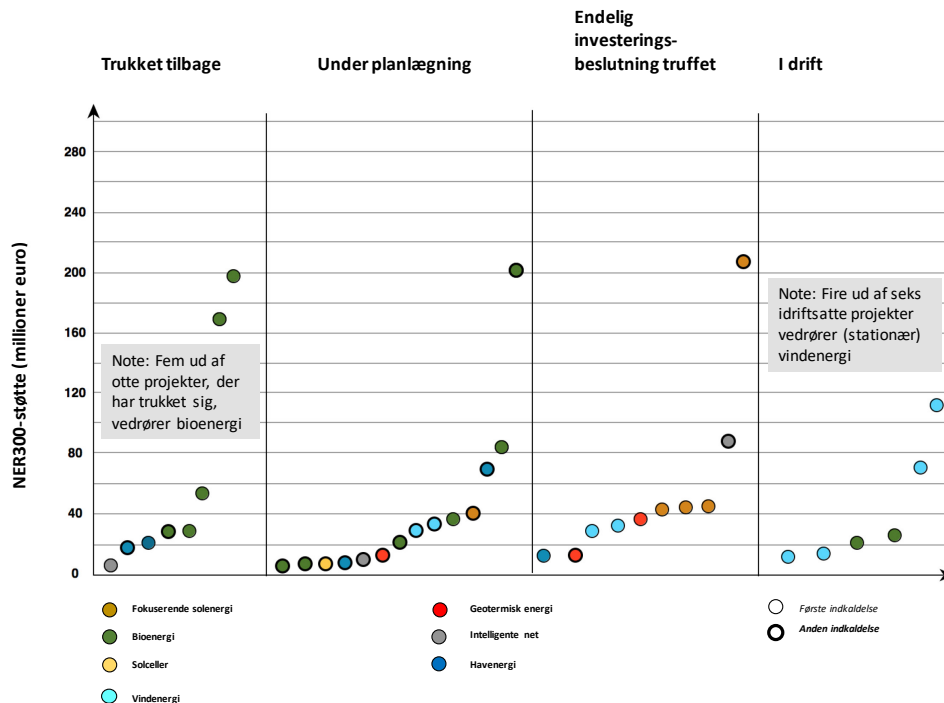
32. Kommissionen bevilgede 1,8 milliard euro i form af NER300-midler til 38 innovative projekter inden for vedvarende energi i 2012 og 2014³³. Baseret på de forventede produktionstal, som blev fastsat inden beslutningen om tildeling, forventedes det, at projekterne vedrørende vedvarende energikilder ville generere næsten 85 TWh ren energi i de første fem driftsår. **Figur 7** indeholder en statusoversigt over disse NER300-projekter pr. februar 2018. **Bilag II** indeholder dataene.

³¹ Artikel 8, stk. 1, og bilag I i Kommissionens afgørelse 2010/670/EU.

³² Ved lanceringen af NER300 i 2010 var der tale om følgende teknologier: vindenergi, havenergi, bioenergi, solceller, fokuserende solenergi, vandkraft, geotermisk energi og intelligente net.

³³ Ved tildelingsbeslutning C(2012) 9432 final af 18.12.2012 bevilgede Kommissionen tilskud til 20 projekter vedrørende vedvarende energi, og ved tildelingsbeslutning C(2014) 4493 final af 8.7.2014 bevilgede den tilskud til 18 projekter vedrørende vedvarende energikilder og 1 CCS-projekt.

Figur 7 - Oversigt over status for innovative projekter vedrørende vedvarende energikilder under NER300

Kilde: Revisionsretten på grundlag af NER300-data.

33. I henhold til den oprindelige NER300-lovgivning skulle der træffes endelige investeringsbeslutninger for projekterne inden for to år (dvs. i 2014 og 2016), og projekterne skulle sættes i drift senest fire år (dvs. i 2016 og 2018) efter tildelingsafgørelserne.

34. I februar 2015 ændrede Kommissionen NER300-afgørelsen og forlængede fristerne for de endelige investeringsbeslutninger og idriftsætningsdatoen med to år³⁴. I ændringsafgørelsen nævnte Kommissionen, at den økonomiske krise var hovedårsagen til, at et betydeligt antal projekter, der var blevet bevilget NER300-midler, ikke kunne træffe en endelig investeringsbeslutning inden for de oprindelige frister. Trods disse forlængelser havde syv projekter (som samlet var blevet bevilget tilskud for et beløb på over en halv milliard euro) trukket sig fra NER300 i starten af 2018. Endnu et projekt, som tegnede sig for yderligere 31 millioner euro, ville med al sandsynlighed trække sig i 2018. 14 projekter, som

³⁴ Kommissionens afgørelse (EU) 2015/191 af 5. februar 2015 om ændring af afgørelse 2010/670/EU for så vidt angår forlængelse af visse frister fastsat i artikel 9 og artikel 11, stk. 1, i nævnte afgørelse (EUT L 31 af 7.2.2015, s. 31).

blev bevilget tilskud i 2014, ser ud til at kunne træffe en endelig investeringsbeslutning i 2018.

35. Et projekt skal nå op på 75 % af den forventede mængde produceret energi inden for fem driftsår for at få udbetalt hele tilskuddet. Ved udgangen af 2017 havde tre idriftsatte projekter vedrørende vedvarende energikilder modtaget årlige udbetalinger baseret på deres energiproduktion. To bioenergiprojekter, der blev sat i drift som planlagt, producerede langt mindre energi end forventet. Disse projekter var således ikke på vej mod at nå tærskelværdien på 75 %, som er et krav for at få udbetalt det fulde tilskud. Vindenergiprojektet, der havde modtaget udbetalinger siden 2014, var på vej mod målet.

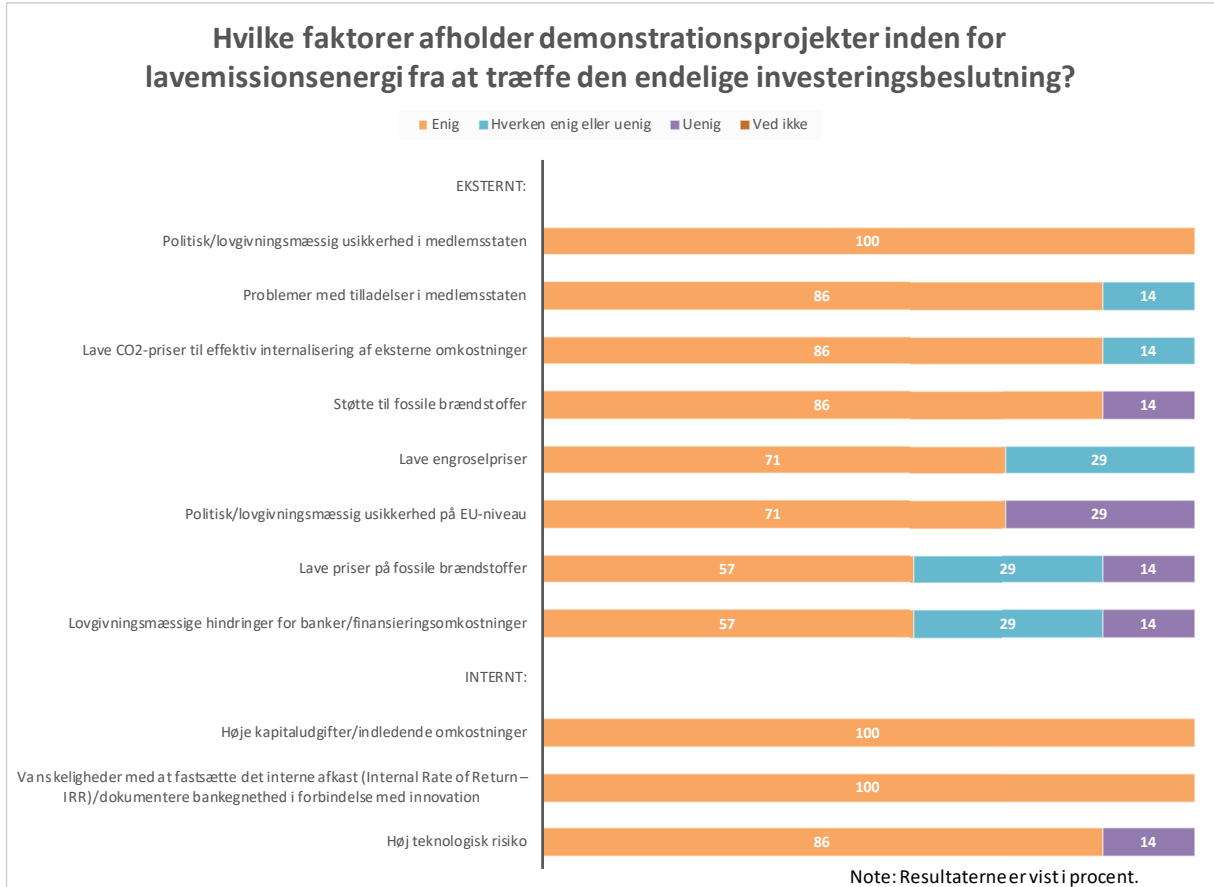
36. Som følge af tilbagetrækninger af projekter, forsinkelser og en lavere produktion end forventet er NER300 ikke på vej til at nå de tilsigtede virkninger inden for en bred vifte af teknologier til vedvarende energi og gøre den første kommercielle demonstration heraf mulig.

EEPR- og NER300-projekter blev påvirket af ugunstige investeringsvilkår

37. Demonstrationsprojekter inden for lavemissionsenergi indebærer en stor teknologisk og finansiell risiko og møder derfor mange udfordringer på deres vej hen imod udbredelse på markedet. Generelle økonomiske og lovgivningsmæssige forhold påvirker deres adgang til finansiering. I denne del undersøges det, hvordan sådanne faktorer har påvirket EEPR's og NER300's resultater.

38. Vi undersøgte de europæiske teknologi- og innovationsplatforme, der hænger sammen med SET-planens struktur, og to andre organisationer (jf. **punkt 18**) med henblik på at afdække de vigtigste hindringer for at finde finansiering til kommercielle demonstrationsprojekter i EU. Resultaterne, som er præsenteret i **figur 8**, viser, at de interessenter, der blev hørt, var enige om relevansen af en række centrale hindringer.

Figur 8 - Undersøgelsesresultater vedrørende hindringer for finansiering af demonstrationsprojekter

Kilde: Revisionsretten.

39. Da programmer som EEP og NER300 blev udformet i 2008, var olie-, kul-, gas- og engroselpriserne på historisk meget høje niveauer. De faldt alle kraftigt frem imod 2009 lige før lanceringen af programmerne. Selv om oliepriserne steg, indtil de igen faldt i 2014, er disse faktorer vigtige drivkræfter for investeringer i lavemissionsteknologier. De faldende og svingende priser på fossile brændstoffer gjorde investeringer i nye lavemissionsteknologier mindre attraktive end de fossile brændstoffer som energikilder.

40. I de følgende punkter beskrives det, hvordan andre centrale hindringer påvirker finansieringsvilkårene for NER300- og EEP-projekter (*bilag III* kæder disse hindringer sammen med programmernes resultater).

Investeringsklimaet for demonstrationsprojekter var påvirket af usikkerhed for så vidt angår de lovgivningsmæssige rammer og politikker

41. I lyset af udfordringerne med finansieringen af højrisikodemonstrationsprojekter gav ETS-direktivet og NER300-afgørelsen de potentielle projekter forventninger om, at medlemsstaterne ville bidrage med national offentlig støtte til de projekter, der blev udvalgt under NER300. Kommissionen anmodede medlemsstaterne om at bekræfte dette for de valgte projekter, inden de blev tildelt NER300-midler.

42. Medlemsstaternes støtte kunne bestå i kapitaltilskud til udvikling og opførelse af infrastruktur. Den kunne desuden omfatte yderligere fordele såsom feed-in-tariffer (jf. **tekstboks 4**) eller -præmier til støtte af driften af nyetablerede anlæg. NER300-reglerne gav også medlemsstaterne mulighed for at stille en garanti, således at EIB kunne frigive en del af de bevilgede midler til projekterne, inden de blev sat i drift. På tidspunktet for revisionen konstaterede vi, at kun fire projekter i fire medlemsstater reelt havde modtaget sådanne forudbetalinger fra EIB på grundlag af sikkerhedsstillelse.

Tekstboks 4 - Feed-in-tariffer og -præmier for vedvarende energi

En feed-in-tarif er en støtteordning, hvor producenter af vedvarende energi betales en fast elpris for hver energienhed, der produceres og tilføres elnettet. Betalingen af feed-in-tariffen er garanteret i en vis periode, som ofte er knyttet til det pågældende projekt vedrørende vedvarende energis økonomiske levetid (typisk 10-25 år).

En feed-in-præmie er en støtteordning, hvor elektricitet fra vedvarende energikilder typisk sælges på elektricitetsmarkedet, og producenterne får en præmie ud over markedsprisen for deres elproduktion. Præmier kan enten være faste (dvs. på et fast niveau, der er uafhængigt af markedspriserne) eller glidende (dvs. med variable niveauer afhængigt af udviklingen i markedspriserne)³⁵.

43. I 2012, før den første tildelingsbeslutning, havde EIB underrettet Kommissionen om, at de indsendte finansieringsplaners rentabilitet i høj grad afhang af den støtte, som

³⁵ Særberetning nr. 5/2018, "Vedvarende energi til bæredygtig udvikling af landdistrikterne: De potentielle synergier er betydelige, men for det meste ikke opnået".

medlemsstaterne eventuelt ville yde i form af feed-in-tariffer, tilskud eller andre mekanismer. I visse tilfælde var det i forbindelse med projekterne blevet antaget, at ekstra tilskud og støtte fra medlemsstaterne fuldt ud ville supplere NER300-tilskuddet til finansiering af de relevante omkostninger. EIB havde bemærket, at medlemsstaterne i de fleste tilfælde endnu ikke klart havde defineret eller vedtaget disse støttemekanismer, da projektevalueringen blev afsluttet.

44. Fra 2014³⁶ pålagde Kommissionen medlemsstaterne at anvende auktionsprocedurer til fastsættelse af niveauet af støtte udbetalt til aktører, der fremmer vedvarende energi. Før da anvendte medlemsstaterne ofte faste feed-in-tariffer efter aftale med leverandørerne, som havde været gældende længe (f.eks. 25 år). Fra 2017 burde auktionsprocedurer være den eneste støttemodel for driftsstøtte. Den nye strategi for ydelse af en sådan støtte til vedvarende energier ville ikke have forhindret medlemsstaterne i fortsat at støtte innovative demonstrationsprojekter. Kommissionens retningslinjer gav mulighed for at anmode om en undtagelse fra auktionsproceduren for nye teknologier med højere omkostninger pr. enhed produceret energi. De nationale ordninger for driftsstøtte ændrede sig i EU, men de NER300-projekter, der var udviklet, da feed-in-tarifferne var gældende, havde endnu ikke truffet en endelig investeringsbeslutning. De oplevede derfor usikkerhed med hensyn til tilgængeligheden af fremtidig driftsstøtte.

45. **Tekstboks 5** viser et eksempel på et projekt, der i sidste ende trak sig som følge af ændringer i det lovgivningsmæssige og finansielle støttemiljø.

Tekstboks 5 - Eksempel på et NER300-projekt, der ikke var i stand til at træffe en endelig investeringsbeslutning

Et havenergiprojekt i Det Forenede Kongerige havde regnet med adgang til den gældende nationale ordning for støtte til vedvarende energi, da det ansøgte om NER300-støtte. På daværende tidspunkt i 2012 havde medlemsstaten en støttemekanisme, der ville have ydet støtte til det pågældende

³⁶ Meddelelse fra Kommissionen - Retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 (2014/C 200/01) af 28.6.2014. Jf. også henstillingerne fra 2013: Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, Kommissionens retningslinjer for udformning af ordninger for støtte til vedvarende energikilder, ledsagedokument til Kommissionens meddelelse om det indre marked for elektricitets realisering og den mest effektive offentlige intervention, SWD(2013) 439 final af 5.11.2013.

havenergiprojekt. Medlemsstaten havde bekræftet Kommissionens forslag om tildeling af NER300-støtte på det grundlag.

Medlemsstatens energipolitik blev dog ændret i NER300-ordningens levetid. I 2016 meddelte projektet, at det under en ny auktionsordning ikke havde været i stand til at sikre indkomststøtte, fordi medlemsstaten havde fjernet øremærkningen af midler til havenergisektoren fra den pågældende ordning. I mangel af alternative finansieringskilder til dækning af det deraf følgende finansieringskløft var projektet ikke i stand til at træffe en endelig investeringsbeslutning inden den 31. december 2016 og trak sig.

46. Heller ikke for CCS-projekter under EEPR materialiserede den finansielle støtte fra medlemsstaterne sig som forventet. Der gives eksempler herpå i **tekstboks 6**.

Tekstboks 6 - CCS-projekter under EEPR og lovgivningsmæssig usikkerhed

EEPR-projektet i Tyskland indledte arbejdet før tiden, efter at det allerede med succes havde idriftsat et pilotanlæg og en dermed forbundet landbaseret lagerfacilitet. Trods indledende tilsagn fra medlemsstaten om støtte til denne teknologi og dette projekt, fik forsinkelser i gennemførelsen af CCS-direktivet og den endelige udformning af den nationale CCS-lovgivning projektsponsoren til at konkludere, at projektet ikke var rentabelt. Projektsponsoren annullerede derfor projektet i 2013, selv om Kommissionen allerede havde udbetalt 15 millioner euro.

EEPR-projektet i Det Forenede Kongerige havde afgivet et bud i landets anden indkaldelse af forslag til CCS-projekter (2012-2015)³⁷: en national ordning til støtte af to CCS-demonstrationsprojekter, der omfattede hele forsyningskæden. I oktober 2012 undlod regeringen at udvælge dette projekt til støtte, selv om den havde godkendt opførelsen af projektet på den oprindelige liste over forhåndsudvalgte projekter under EEPR i 2009. Projektet opnåede heller ikke NER300-støtte i 2012. Kommissionen har dog i alt udbetalt 120 millioner euro til projektet siden 2009 under EEPR. Den kendsgerning, at projektet ikke fik den forventede offentlige støtte fra andre kilder, og de langvarige drøftelser mellem medlemsstaten og Kommissionen om, hvordan der kunne ydes støtte til projektet

³⁷ Jf. "Carbon capture and storage: the second competition for government support", rapport fra Comptroller and Auditor General, National Audit Office, af 20.1.2017. Programmet skulle bidrage med 100 millioner pund til finansiering af 75 % af to tilbudsgiveres design- og anlægsomkostninger (FEED-undersøgelser). Op til 900 millioner pund ville være tilgængelige i kapitalstøtte til de to projekter. Otte projekter havde afgivet tilbud, mens nogle også havde ansøgt om NER300-tilskud.

via andre mekanismer i senere faser, bragte projektets rentabilitet og den værdi, der kunne opnås af de udbetalte EU-midler, i fare.

47. Reguleringsordninger og mekanismer for finansiel støtte til innovative vedvarende energikilder skal bidrage til at nå medlemsstaternes og EU's målsætninger for klima og energi. De bør være i overensstemmelse med internationale klimaaftaler og langsigtede målsætninger for reduktion af emissioner (dvs. frem til 2050 og derefter). Når der ikke er fastsat sådanne klare målsætninger for klima og energi (f.eks. i lovgivningen), og der ikke er stabile langsigtede perspektiver, giver det imidlertid anledning til yderligere usikkerhed, hvilket skaber ugunstige investeringsvilkår for denne type innovative og risikable projekter. **Tekstboks 7** beskriver kort, hvorfor der stadig skal arbejdes intensivt med dette spørgsmål.

Tekstboks 7 - Strategier for kulstoffattig udvikling og deres indvirkning på energiinnovationen

I henhold til forordningen fra 2013 om overvågningsmekanismen (MMR-forordningen) skulle medlemsstaterne senest i 2015 indgive deres strategier for kulstoffattig udvikling for 2050 og ajourføringer vedrørende fremskridtene i marts 2017.

Ifølge en ny undersøgelse³⁸ havde kun 13 ud af de 28 medlemsstater i 2017 strategier, der kunne karakteriseres som strategier for kulstoffattig udvikling i henhold til projektets kriterier. Ifølge undersøgelsen varierer kvaliteten af de indsendte strategier meget, og ikke alle strategier og politikker i dokumenterne er gennemført i lovgivningen.

Ifølge forslaget til forordningen om energiunionen fra november 2016 skal medlemsstaterne løbende udarbejde nationale energi- og klimaplaner for perioden 2021-2030 og årtierne derefter.

Medlemsstaterne skal også i januar 2020 og hvert tiende år udarbejde og indgive deres langsigtede lavemissionsstrategier med en tidshorisont på 50 år.

48. Usikkerhed om politikker, lovgivning og offentlig finansiel støtte påvirker den finansielle bæredygtighed af og fremskridtene for innovative demonstrationsprojekter inden for

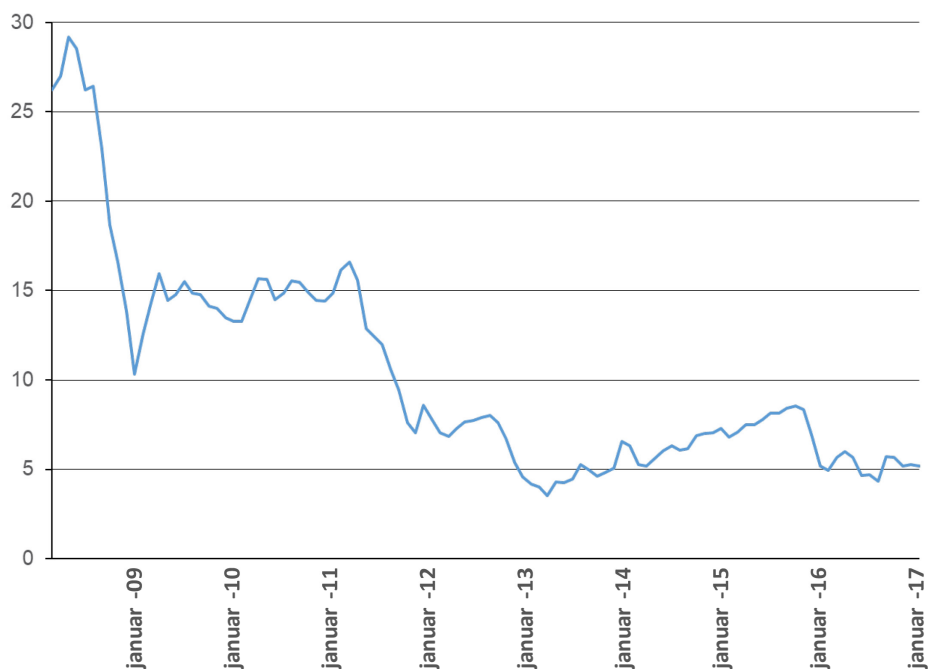
³⁸ "A climate for the future: assessing the Member States' low-carbon development strategies and lessons for Energy Union Governance - an update - the outlook in October 2017", Verdensnaturfondens Maximiserprojekt.

kulstoffattig energi under NER300 og EEPR. Idet der opstod forsinkelser, steg sandsynligheden for, at nye innovative projekter ville opstå uden for NER300.

Faldende priser på CO₂-markedet og mangel på anden støtte og andre indtægter var vigtige hindringer for CCS-projekterne

49. De seks CCS-projekter, der modtog støtte fra EEPR, burde have truffet deres endelige investeringsbeslutninger i 2011 eller 2012 og burde have været sat i drift i 2015. Ud over mange andre store udfordringer var priserne på CO₂-markedet under EU ETS, som var lavere end forventet, en væsentlig hindring. **Figur 9** illustrerer denne udvikling.

Figur 9 - Historiske priser på EU ETS-kvoter (euro/ton CO₂-ækvivalent) 2008-2017³⁹

Kilde: Revisionsretten på grundlag af det månedlige gennemsnit for syv futurekontrakter vedrørende EU-emissionskvoter ([Quandl](#)).

50. Revisionsretten konstaterede, at CCS-projekter, der ansøgte om et EEPR-tilskud i 2009, havde brugt de høje og stigende CO₂-priser som grundlag for deres finansielle planer. En gennemgang af EEPR-tilskudsansøgninger indsendt i 2009 af de seks projektledere, der

³⁹ Fra midten af 2017 begyndte markedsprisen på EU ETS-kvoter at stige og toppede på 16 euro pr. ton CO₂ i maj.

senere blev bevilget tilskud, viser, at de forventede priser på 20-40 euro pr. ton CO₂ i anlægs- og demonstrationsfaserne. Et projekt beskrev, hvordan dets finansielle plans rentabilitet også afhang af elpriserne. Projektet vurderede, at kun en pris på mellem 65-90 euro pr. ton CO₂ reelt ville gøre det muligt at gennemføre CCS-demonstrationsprojektet uden tab.

51. Ifølge deres finansieringsplaner forventede projekterne ofte at modtage betydelig finansiering fra NER300 i fremtiden, selv om den endelige udformning af NER300 ikke var kendt på daværende tidspunkt (i 2009). **Tekstboks 8** beskriver, hvordan CO₂-markedsprisen også afgjorde det maksimale NER300-tilskudsbeløb⁴⁰. Kommissionen accepterede disse meget usikre finansielle planer, undertegnede tilskudsaftalerne og udbetalte 43 % af de bevilgede midler under EEPR.

Tekstboks 8 - ETS-kvoternes faldende værdi medførte lavere NER300-tilskud

Med udgangspunkt i medlemsstaternes bekræftelser og EIB's due diligence-rapporter foretog vi beregninger for otte projekter i CCS-energisektoren og nåede frem til, at omkostningerne⁴¹ under NER300 til udbredelse og drift af deres CCS-infrastruktur gennemsnitligt beløb sig til 1,4 milliarder euro. ETS-direktivet fastsatte et loft over NER300-tilskud på 15 % af de 300 millioner tilgængelige rettigheder (dvs. svarende til 45 millioner rettigheder). Da CO₂-markedsprisen faldt fra 15 euro pr. rettighed i 2010 til omkring 7,5 euro i 2011, faldt det forventede størst mulige beløb for et NER300-tilskud også fra 675 millioner euro til 337 millioner euro. Kommissionen fastsatte det i sidste ende til 300 millioner euro. For kapitalintensive CCS-projekter, der forventede at modtage et langt højere tilskud fra NER300, var det et alvorligt tilbageslag. Det skete, mens projektsponsorerne indgav og afventede behandlingen af deres forslag i 2011-2012.

⁴⁰ Jf. de relevante afsnit om NER300 i den evaluering af EU ETS-direktivet, som blev gennemført som led i projektet "Support for the review of the EU Emissions Trading System" i november 2015, og som blev udarbejdet af den østrigske miljøstyrelse (Umweltbundesamt) i samarbejde med Ecologic og SQ Consult i november 2015 i henhold til en tjenesteydelseskontrakt med Kommissionen.

⁴¹ Artikel 3, stk. 2, i NER300-afgørelsen fastsætter følgende med hensyn til CCS: "Ved relevante omkostninger ved CCS-demonstrationsprojekter forstås de investeringsomkostninger ved projektet, som skyldes anvendelsen af CCS, ekskl. nettonutidsværdien af det bedste overslag over driftsgevinster og -omkostninger som følge af anvendelsen af CCS i de første ti driftsår".

Da Kommissionen havde rangordnet CCS-projekterne og anmodede medlemsstaterne om bekræftelse, meddelte Kommissionen medlemsstaterne, at den antog, at de ville dække den deraf følgende forskel mellem det størst mulige forventede NER300-tilskud på 337 millioner euro og det samlede behov for offentlig finansiering til disse projekter. Denne forskel kunne beløbe sig til flere hundrede millioner euro, som medlemsstaterne ikke var villige til at dække.

52. CCS-projekterne under EEPR i Det Forenede Kongerige og Nederlandene (de eneste, der fortsatte efter 2013) blev aldrig i stand til at (gen)etablere deres finansielle bæredygtighed på grund af de faldende priser. De forventede finansielle fordele ved at opsamle og lagre CO₂ og dermed undgå høje omkostninger under EU ETS materialiserede sig ikke som forventet.

53. I 2012 foretog Kommissionen en intern analyse⁴² af konsekvenserne af den faldende CO₂-markedspris. Den bemærkede, at det var blevet meget vanskeligt for projekterne at træffe en endelig investeringsbeslutning. Den opretholdt ikke desto mindre EEPR's finansielle støtte og tillod, at et vist arbejde med transport- og lagringspakker i Det Forenede Kongerige og Nederlandene fortsatte. Kommissionen brugte det argument, at projekterne potentielt kunne være til gavn for andre udledere inden for samme områder, hvis de gav anledning til opførelse af infrastruktur til fælles brug.

54. Kommissionen og projektsponsoren besluttede i 2011 at bremse projektarbejdet i Nederlandene som følge af de lave CO₂-markedspriser. Kommissionen gjorde en stor indsats i 2015-2017 for at finde ekstra finansieringskilder til at dække finansieringsbehovet. Den arrangerede flere rundbordsdrøftelser med centrale interessenter fra industrien og medlemsstaterne i Bruxelles og søgte at fremme fælles interesser i at videreføre projektet. Målet var som minimum at opføre den krævede infrastruktur og drive den i en kort demonstrationsperiode. Projektsponsoren endte med at trække sin støtte til projektet i 2017.

55. Den manglende finansielle bæredygtighed er den primære hindrende faktor for udbredelse af CCS i EU. Det kraftige fald i CO₂-markedsprisen og den kendsgerning, at ingen af EEPR-projekterne har været i stand til at sikre tilstrækkelig ekstra offentlig finansiering via

⁴² Intern kommunikation mellem GD ENER og GD BUDG om udbetalingerne i EEPR's første år, som var langt lavere end forventet.

NER300 eller nationale programmer inden 2012 eller andre indtægter, har bragt deres bæredygtighed i fare. Kommissionen undlod på daværende tidspunkt at suspendere eller ophæve sin finansielle støtte til CCS-demonstrationsprojekter under EEPR og fortsatte efter 2013 udbetalingerne til to projekter, der i sidste ende mislykkedes.

NER300's udformning begrænsede Kommissionens og medlemsstaternes mulighed for at reagere på de skiftende forhold.

56. Vi undersøgte, om NER300-programmets overordnede udformning opfyldte de identificerede behov, og om projektudvælgelsesprocedurerne sikrede, at der blev bevilget tilskud til de bedste tilgængelige projekter. Revisionsretten undersøgte desuden, om forvaltningen af NER300 gav mulighed for effektiv og fleksibel udførelse af opgaver i de enheder, der forvalter dette innovationsprogram.

Den valgte NER300-finansieringsmodel nedbragte ikke på effektiv vis risici i forbindelse med demonstrationsprojekter

57. Kommissionen skal foretage en konsekvensanalyse af sine største initiativer og de initiativer, der vil få de mest vidtrækkende konsekvenser. Dette gælder ændringen i 2009 af ETS-direktivet (som senere skulle blive til retsgrundlag for oprettelsen af NER300) samt Kommissionens afgørelse fra 2010 om gennemførelsesbestemmelser for NER300.

58. I forbindelse med gennemgangen af de konsekvensanalyser af retsgrundlaget for NER300, som Kommissionen havde udarbejdet, konstaterede vi, at Kommissionens oprindelige forslag⁴³ til ændring af EU ETS-direktivet ikke indeholdt en mekanisme til fremme af CCS-demonstrationsprojekter. Kommissionens ledsagende konsekvensanalyse⁴⁴ indeholdt dermed heller ikke nogen relevant behovsvurdering vedrørende retsgrundlaget for NER300. En sådan vurdering ville f.eks. have kortlagt finansieringsbehovet i forbindelse med demonstrationsprojekter inden for alle støtteberettigede teknologiske kategorier. Den ville

⁴³ KOM(2008) 16 endelig af 23. januar 2008.

⁴⁴ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, ledsagedokument til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2003/87/EF med henblik på at forbedre og udvide ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet, konsekvensanalyse, SEK(2008) 52 af 23. januar 2008.

også have identificeret de tilgængelige nationale støttemekanismer og begrundet behovet for et EU-program som supplement hertil.

59. Idéen til mekanismen opstod først i lovgivningsprocessen i forbindelse med ændringen af ETS-direktivet. I sit dokument fra 2008 med politiske løsningsmodeller "Financing large scale demonstration of emerging energy technologies (f.eks. CCS Demonstration Plants)" bemærkede Kommissionen, at kun et begrænset antal medlemsstater sandsynligvis ville støtte en CCS-mekanisme.

60. NER300's endelige udformning omfattede både CCS og innovative vedvarende energikilder. Europa-Parlamentet og Rådet havde indsat en artikel, der fastsatte retsgrundlaget for NER300 i det ændrede ETS-direktiv og udvidede dets anvendelsesområde til at omfatte vedvarende energi.

61. Vi fandt, at der ikke forelå tilstrækkelig dokumentation for behovet for en supplerende finansieringsmekanisme af denne art på EU-niveau. Der forelå ikke en tilfredsstillende vurdering til at understøtte retsgrundlaget for NER300 med en redegørelse for, hvilken form for støtte projekter inden for tidlig demonstration af en bred vifte af vedvarende energiteknologier og CCS ville have behov for, og hvorfor levering af støtte efter idriftsætningen ville opfylde alle projektkategoriens behov for risikobegrænsning.

62. Vi undersøgte desuden, om bestemmelserne i den nye artikel om NER300 i 2009-ajourføringen af ETS-direktivet forhindrede muligheden for udbetaling af midler i de tidlige projektfaser. I henhold til direktivet skal tildelingen af tilskud baseres på verificerede undgåede CO₂-emissioner. Kommissionens juridiske fortolkning var, at det kunne være en forudsætning for udbetaling, men også en betingelse for tilbagebetaling, hvis projektet slår fejl.

63. I sin offentliggjorte konsekvensanalyse⁴⁵ erklærede Kommissionen, at det ville være vanskeligt at inddrive midler fra projekter, der slår fejl, eftersom inddrivelsen ville være medlemsstaternes ansvar. Kommissionen gik dermed ind for muligheden for at udbetale midler efter idriftsætningen. Den endelige gennemførelsesretsakt for NER300 afspejler dette

⁴⁵ Konsekvensanalyse, SEC(2010) 1320 final af 3. november 2010.

valg. Den påvirkede sandsynligvis demonstrationsprojekternes udnyttelse af midler, men har beskyttet NER300-midlerne.

64. Vores gennemgang af dokumenter, de interview, som indgik i revisionsarbejdet samt undersøgelsesresultaterne bekræftede, at udformningen af NER300 som et program, der skulle yde finansiel støtte til projekter efter deres idriftsætning ikke fungerede særlig godt med hensyn til at nedbringe risici i forbindelse med projekterne.

65. Uden klare og overbevisende behovsvurderinger som grundlag for dette centrale aspekt i retsgrundlaget for NER300 opfyldte dets finansieringstilgang ikke i tilstrækkelig grad behovet for risikonedbringelse og finansiering for så vidt angår projekter til demonstration af en bred vifte af innovative teknologier. Det ændrede EU ETS-direktiv for 2021-2030⁴⁶ søger at løse dette problem og indfører muligheden for at udbetale 40 % af tilskuddet i tidligere projektfaser, forudsat at visse milepæle nås.

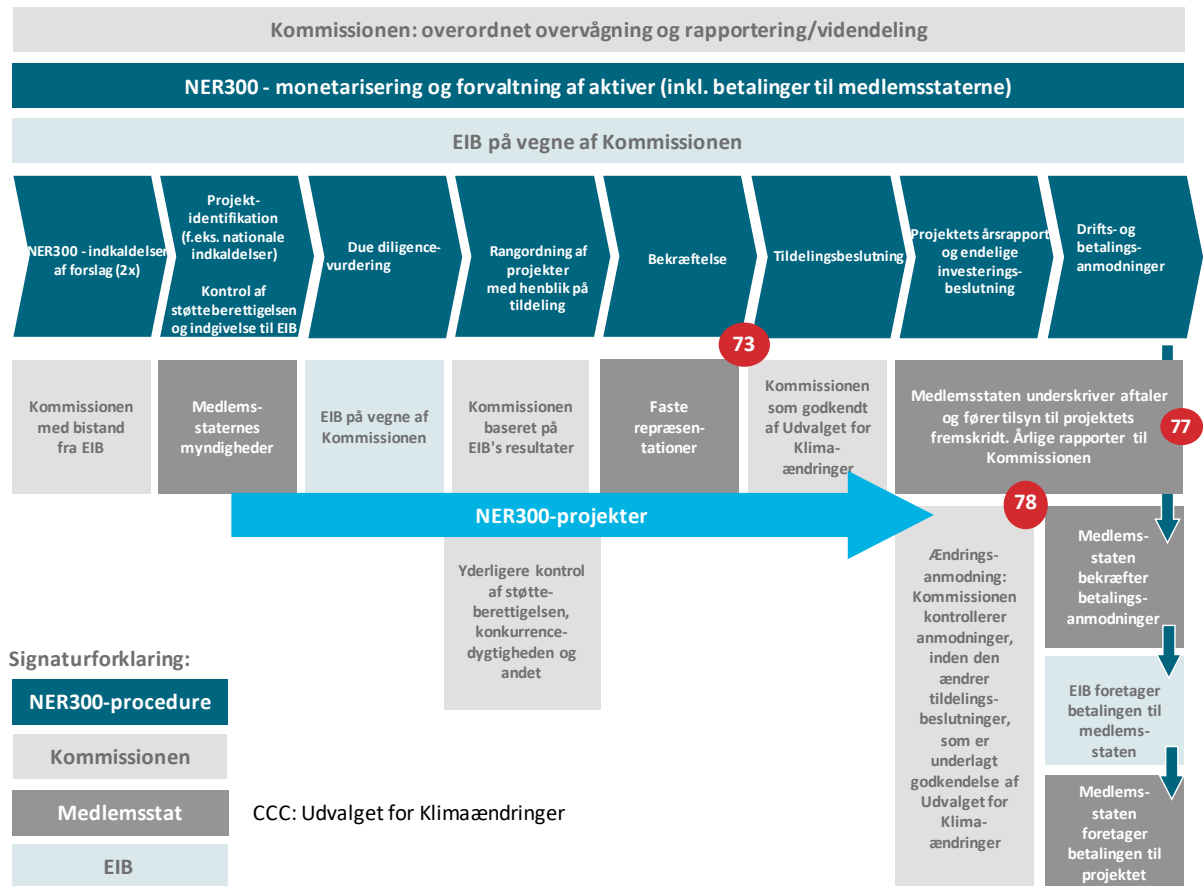
NER300-projektudvælgelses- og -beslutningsprocessen var kompleks

66. Ifølge NER300-afgørelsen var målet med programmet at udvælge og støtte de bedst mulige projekter vedrørende en lang række teknologier på geografisk ligeligt fordelte steder.

67. Medlemsstaterne, EIB og Kommissionen havde alle roller i ansøgnings-, udvælgelses- og støttetildelingsprocessen i forbindelse med disse projekter. **Figur 10** giver et overblik over samtlige roller, som er tildelt de enheder, der er involveret i forvaltningen af NER300.

⁴⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/410 af 14. marts 2018 om ændring af direktiv 2003/87/EF for at styrke omkostningseffektive emissionsreduktioner og lavemissionsinvesteringer og afgørelse (EU) 2015/1814 (EUT L 76 af 19.3.2018, s. 3).

Figur 10 - Vigtige trin i NER300-processen og tildelte roller og ansvarsområder

Bemærk: De røde prikker henviser til punktnumre i teksten.

Kilde: Revisionsretten.

68. Kommissionen og EIB har udarbejdet en procedurehåndbog, på grundlag af hvilken EIB bør gennemføre sin due diligence-vurdering (dvs. af den tekniske gennemførlighed og finansielle bæredygtighed). EIB rangordner projekter med en positiv vurdering efter omkostninger pr. ydelsesenhed⁴⁷. Inden Kommissionen giver tilsagn om støtte på basis af

⁴⁷ Artikel 8, stk. 2, i NER300-afgørelsen definerer omkostninger pr. ydelsesenhed. Omkostninger pr. ydelsesenhed beregnes ved at dividere summen af det samlede offentlige støttebeløb, der ansøges om for et projekts innovative element, med den samlede mængde CO₂, der forventes oplagret (i de første ti driftsår), for CCS-projekter eller den samlede mængde energi, der forventes produceret (i de første fem driftsår), for projekter vedrørende vedvarende energi. Kommissionen vurderede, at lave omkostninger pr. ydelsesenhed var en fornuftig indikator for potentialet til at reducere en teknologisk omkostning og det mest egnede parameter til at rangordne projekter i deres underkategorier.

denne rangliste, skal den, i overensstemmelse med NER300-reglerne⁴⁸, på ny høre medlemsstaterne for at få bekræftet deres støtte. Det er vores opfattelse, at Kommissionen bør sikre en lovlige og produktiv gennemførelse af disse procedurer.

EIB's due diligence-vurdering

69. EIB foretog due diligence-vurderingen på vegne af Kommissionen i henhold til procedurehåndbogen. EIB var grundig og dokumenterede sine konklusioner i detaljerede rapporter for de enkelte indgivne projekter. Der blev dog i forbindelse med vurderingen ikke angivet en score for eller bedømmelse af, i hvilket omfang ansøgningerne opfyldte delkriterierne i due diligence-vurderingen. EIB afgav en positiv eller negativ konklusion i due diligence-vurderingen⁴⁹.

70. Due diligence-procedurerne blev udviklet under Kommissionens tilsyn og krævede ikke, at EIB vurderede projekternes økonomiske bæredygtighed. Dette er en central del af, hvad banker normalt vurderer som projekters bankegnethed, dvs. deres evne til at dokumentere en klar indtægtsstrøm, der giver dem mulighed for at afvikle deres gæld og generere et afkast af investeringerne. Dermed indebar en positiv due diligence-vurdering fra EIB af et NER300-projekt ikke nødvendigvis, at projektet også ville kunne opnå EIB-finansiering (f.eks. et lån).

71. I sin evaluering af den første indkaldelse af forslag fremhævede EIB betydelige problemer med hensyn til den finansielle bæredygtighed. EIB rådede Kommissionen til at være opmærksom på de finansielle risici, der er forbundet med visse projekter, hovedsagelig på grund af de store lånefinansieringsbeløb, der søges om, og den begrænsede dokumentation for tilgængeligheden heraf. Trods disse generelle bekymringer vurderede

⁴⁸ Artikel 5, stk. 5, i Kommissionens afgørelse 2010/670/EU.

⁴⁹ EIB's konklusion i due diligence-vurderingen kunne være positiv uden bemærkninger, positiv med bemærkninger til Kommissionen eller negativ.

EIB, at 88 % af projekterne var (teknisk) gennemførlige og (finansiel) bæredygtige⁵⁰, og Kommissionen tog disse projekter i betragtning til finansiering.

Rangordning af de tilgængelige projekter

72. Efter due diligence-vurderingen rangordnede Kommissionen de støtteberettigede og bæredygtige projekter inden for deres underkategorier baseret på indikatoren omkostninger pr. ydelsesenhed⁵¹. EIB havde meddelt Kommissionen, at disse omkostninger pr. ydelsesenhed var forbundet med en væsentlig usikkerhedsfaktor. De indsendte projekter var generelt i den tidlige planlægningsfase. Der var stadig stor usikkerhed med hensyn til de data for omkostninger og forventet ydelse, der blev brugt til at beregne dette parameter og den nødvendige offentlige finansiering.

Håndtering af risici og anbefalinger inden tildeling af midler

73. Revisionsretten gennemgik 26 EIB-rapporter fra de fem udvalgte medlemsstater. I forbindelse med syv af de projekter, som Kommissionen bevilgede støtte til, havde EIB udtrykkeligt givet udtryk for, at de var forbundet med store risici, som Kommissionen skulle tage højde for før den gav tilsagn om støtte. Fire af disse projekter har nu trukket sig. Samme projekters årsrapporter viser, at de centrale risici, som EIB gjorde opmærksom på i de relevante due diligence-rapporter, rent faktisk blev til virkelighed. Der gives eksempler herpå i **tekstboks 9**.

Tekstboks 9 - Eksempler på vigtige risici, som EIB gjorde opmærksom på, og som har indflydelse på projekternes fremskridt

Af den finansielle plan, som blev indsendt sammen med tilskudsansøgningen, fremgik det, at et projekt vedrørende flydende havvindmøller i Spanien havde forventet at få adgang til en feed-in-tarif. EIB havde anbefalet Kommissionen at bekræfte en række aspekter, inden den gav tilsagn om

⁵⁰ I alt indgav medlemsstaterne 111 NER300-tilskudsansøgninger til EIB i forbindelse med de to indkaldelser af forslag. Kommissionen bekræftede, at 94 af projekterne var støtteberettigede, og EIB afgav positive due diligence-vurderinger til 83 (eller 88 %) af disse projekter.

⁵¹ **Bilag IV** giver to eksempler på nationale programmer, der ud over et kvantitativt parameter vedrørende finansieringsomkostninger anvendte kriterier med flere point til rangordning af innovative projekter inden for lavemissionsenergi.

støtte, herunder projektets adgang til feed-in-tariffen. Kommissionen anmodede medlemsstaten om at bekræfte projektet på dette grundlag. Medlemsstaten bekræftede støtte til projektet, men erklærede, at en feed-in-tarif ikke ville være til rådighed og præciserede ikke alternativ finansiering. Herefter bevilgede Kommissionen tilskuddet. Efter at der var givet tilsagn om støtte meddelte projektet i sin årsrapport, at der var forsinkelser med hensyn til den endelige investeringsbeslutning og idriftsætningen, eftersom projektet ikke kunne opnå feed-in-tariffer eller alternative finansieringskilder (jf. også **punkt 42-48** om spørgsmålet om lovgivningsmæssig usikkerhed). Ifølge den seneste foreliggende rapport var situationen kritisk i 2016, selv om en del af det tekniske arbejde og arbejdet med at indhente tilladelser fortsatte.

I forbindelse med et bioenergiprojekt i Polen rejste EIB en lang række spørgsmål om den tekniske gennemførlighed og finansielle bæredygtighed og konkluderede, at der var stor risiko for, at den endelige investeringsbeslutning ikke ville blive truffet senest 24 måneder efter tildelingsbeslutningen, hvis de daværende markedsvilkår og investorernes interesse ikke blev større. EIB fremsatte desuden en række anbefalinger, som Kommissionen skulle overveje, inden den bevilgede tilskuddet. Medlemsstaten bekræftede projektet og den nationale støtte, og Kommissionen bevilgede tilskuddet. På tidspunktet for revisionen var projektet imidlertid ved at trække sig, fordi det ikke var finansielt bæredygtigt.

74. I den sammenhæng undersøgte vi, hvordan Kommissionen og medlemsstaterne tog hånd om EIB's anbefalinger forud for tildelingsbeslutningerne. Revisionsretten fandt ingen dokumentation for, at medlemsstaterne havde læst EIB's due diligence-rapporter, da Kommissionen anmodede dem om at bekræfte deres støtte til projekterne igen. De fleste medlemsstater anmodede om de fortrolige EIB-filer efter tildelingsbeslutningen.

75. NER300-projektudvælgelses- og tildelingsproceduren var kompleks og langvarig, men adresserede ikke det centrale spørgsmål om økonomisk bæredygtighed. Processen var desuden udformet på en sådan måde, at der ikke i tilstrækkelig grad blev lagt vægt på projekternes komparative kvalitet, innovationsniveauer og finansielle bæredygtighed. Det er også vigtigt, at de myndigheder, der bevilger støtten (dvs. Kommissionen og medlemsstaterne/Udvalget for Klimaændringer) er fuldt ud bevidste om de risici, der er forbundet med projektet, som identificeret i forbindelse med due diligence-vurderingen, inden de træffer deres tildelingsbeslutning og undertegner aftalerne med projekterne.

Tilsammen kan disse faktorer have skabt usikkerhed om, hvorvidt projekterne ville være i stand til at nå programmets målsætninger.

NER300-beslutningsprocessen involverer mange parter

76. I NER300-forvaltningsmodellen har Kommissionen det overordnede ansvar for programmet og leder drøftelserne med medlemsstaterne og Udvalget for Klimaændringer.

77. Kommissionen har denne overordnede koordinerende rolle, men den modtager ikke nødvendigvis fyldestgørende og rettidige oplysninger om projekternes fremskridt.

Medlemsstaterne sender fortrolige årlige statusrapporter til Kommissionen. I modellen til årsberetningen stilles der ikke krav om indberetning af oplysninger om national finansiering eller projektets finansielle plan. Kommissionen har kun adgang til disse oplysninger, hvis medlemsstaterne frivilligt angiver dem.

78. Medlemsstaterne kan ikke direkte reagere på anmodninger om væsentlige projektændringer, eftersom Kommissionen spiller en rolle i at revidere og godkende dem⁵². Kommissionens rolle heri er en konsekvens af det forhold, at væsentlige ændringer, der påvirker tildelingsbeslutningen (f.eks. projektets størrelse, omfang, frister for milepæle), skal godkendes efter udvalgsproceduren. Inden medlemsstaterne kan ændre de aftaler, de indgik med projekterne, skal Kommissionen vedtage gennemførelsesafgørelser om ændring af den relevante tildelingsbeslutning. Det er en tung procedure, der involverer Kommissionen, medlemsstaternes faste repræsentationer og projektsponsorerne.

79. Innovative projekter har brug for hurtige svar og beslutningsprocesser fra forvaltningsmyndighederne, fordi der er tale om teknologier og markeder i rivende udvikling. NER300-forvaltningsmodellen lever ikke i tilstrækkelig grad op til disse krav og er for kompleks. Det bekræftede Kommissionen også i sin konsekvensanalyse af revisionen af EU ETS' fase IV (2021-2030)⁵³.

⁵² Del 5 i bilag II til den første (C(2012) 9432 final af 18.12.2012) og den anden (C(2014) 4493 final af 8.7.2014) tildelingsbeslutning fastsætter, at projektændringer skal godkendes af Kommissionen.

⁵³ Impact Assessment accompanying the proposal for a directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2003/87/EC to enhance cost-effective emission reductions and low-carbon investments, SWD(2015) 135 final af 15.7.2015.

Andre aspekter af NER300's udformning forsinkede reaktionen på et miljø i forandring

80. Demonstrationsprojekter inden for lavemissionsenergi indebærer en lang række risici. Der er dermed større sandsynlighed for, at projekter må ændres eller mislykkes (dvs. manglende finansiering eller evne til at nå den forventede energiproduktion), end der er i forbindelse med projekter inden for modne teknologier. Udformningen af de offentlige finansieringsprogrammer inden for denne type investeringer bør derfor gøre det muligt for forvaltningsmyndighederne at finde fleksible og rettidige løsninger med henblik på at holde programmet på sporet hen imod målet.

På forhånd fastsatte teknologiske kriterier begrænsede programmets fleksibilitet

81. Kommissionen tildelte NER300-tilskud til projekter baseret på en på forhånd opstillet liste over teknologiske kategorier og tærskelværdier. Denne liste fra 2009 dannede udgangspunkt for begge indkaldelser af forslag, som blev afholdt inden for en periode på to år. De retlige rammer gav således ikke mulighed for eventuelle fremtidige ændringer eller justeringer af listen.

82. Projekter, der blev klassificeret som "first movers" i deres kategorier, da de blev godkendt i 2012 og 2014, er dog ofte blevet overhalet af udviklingen på markedet og inden for de teknologiske sektorer, inden de er blevet realiseret. I visse tilfælde sker det hurtigt. Der gives et eksempel herpå i **tekstboks 10**.

Tekstboks 10 - Eksempel på projekter vedrørende offshorevindkraftanlæg, som har modtaget NER300-støtte

To store NER300-projekter vedrørende offshorevindkraftanlæg i Tyskland var klar til at blive sat i drift i begyndelsen af 2018. Selv om de har succes og har innovative træk, er der ikke tale om en første demonstration af en ny teknologi (dvs. 6 MW-turbine), som endnu ikke er kommercielt tilgængelig. Sektoren for offshorevindkraftanlæg har udviklet sig hurtigt i det seneste årti, og de første 6 MW-turbiner blev installeret i Europa i 2012⁵⁴. Hvis projekterne var blevet udbredt inden de oprindelige

⁵⁴ Kapitel 3.2 i "JRC Wind Energy Status Report 2016 Edition", Det Fælles Forskningscenter, 2017.

NER300-frister (dvs. inden 2016), kunne de have ydet et klarere bidrag til NER300-målet om den første kommercielle udbredelse af en innovativ teknologi.

83. Fastsættelse på forhånd af meget specifikke teknologiske kriterier for et støtteprogram har dermed sine begrænsninger. Den hurtige markedsudvikling og teknologiske udvikling kan gøre projekter, som er udvalgt på grundlag af sådanne kriterier, mindre disruptive end tilsigtet, især når der forekommer forsinkelser.

Der var brug for løsninger for at sikre, at uudnyttede midler fra projekter, der trak sig, blev brugt fornuftigt på presserende EU-prioriteter

84. I henhold til NER300-reglerne ville eventuelle resterende midler efter den 31. december 2015 tilfalde medlemsstaterne. Trods tidligere ændringer af NER300-afgørelsen med henblik på at forlænge fristen med to år trak projekter sig fortsat fra NER300 i 2016 som følge af deres manglende evne til at overholde fristen for at træffe den endelige investeringsbeslutning. Fraværet af en passende reserveliste over relevante projekter efter den anden indkaldelse af forslag gjorde det umuligt for Kommissionen at erstatte dem med projekter, der allerede var blevet vurderet af EIB. De retlige rammer for NER300 gav heller ikke mulighed for at iværksætte en ny indkaldelse af forslag. Tilbagetrækninger af projekter vil sandsynligvis resultere i mindst 840 millioner euro i uudnyttede midler i midten af 2018 (40 % af de bevilgede 2,1 milliard euro)⁵⁵.

85. I den sammenhæng besluttede⁵⁶ Kommissionen i overensstemmelse med udtalelsen fra Udvalget for Klimaændringer at stille uudnyttede midler fra den første indkaldelse af forslag (mindst 436 millioner euro) til rådighed som supplement til EIB-forvaltede finansielle instrumenter⁵⁷. Det vil gøre det muligt at bruge uudnyttede NER300-midler til relaterede aktiviteter frem til innovationsfondens start. Disse instrumenter har dog ikke samme

⁵⁵ **Bilag I** indeholder en oversigt over alle de NER300-projekter, der blev bevilget tilskud.

⁵⁶ Kommissionens afgørelse (EU) 2017/2172 af 20. november 2017 om ændring af afgørelse 2010/670/EU for så vidt angår anvendelsen af ikkeudbetalte indtægter fra den første ansøgningsrunde (EUT L 306 af 22.11.2017, s. 24).

⁵⁷ Fortrinsvis til InnovFin EDP-faciliteten og Connecting Europe-faciliteten for transport (dvs. CEF-gældsinstrumentet).

karakter og målsætninger som NER300⁵⁸. De bekymringer, Revisionsretten giver udtryk for i næste afsnit, med hensyn til ansvarligheden i anvendelsen af NER300-midler, gælder dermed også, når disse midler potentielt kanaliseres hen imod finansielle instrumenter.

Koordinerings- og ansvarlighedsordningerne kræver forbedring

86. En lang række EU-instrumenter og -programmer har samme mål som NER300 (jf. **bilag V**). I lyset af dette komplekse landskab undersøgte vi, om Kommissionen og medlemsstaterne gjorde fremskridt med hensyn til at harmonisere de europæiske offentlige og private tiltag til fremme af innovation inden for lavemissionsenergi. Vi undersøgte også, om Kommissionens tjenestegrene med ansvar for programmer til fremme af innovation inden for ren energi arbejder effektivt sammen om at koordinere deres forvaltning af igangværende programmer, såsom NER300, Horisont 2020 og InnovFin EDP, og udnytter deres kombinerede ekspertise til at udvikle sammenhængende finansieringspakker og -løsninger. Vi undersøgte desuden, hvordan medlemsstaterne og Kommissionen kan holdes ansvarlige for forvaltningen og resultaterne af NER300-programmet.

Trods langsommere fremskridt end ønsket danner SET-planen grundlag for bedre koordinering i Europa

87. Der opnås fornuftig koordinering, når Kommissionen og medlemsstaterne arbejder sammen om at opnå effektiv vertikal (mellem Kommissionen og de relevante nationale myndigheder) og horisontal (mellem Kommissionens relevante tjenestegrene og mellem de relevante nationale myndigheder samt med eksterne interessenter) koordinering⁵⁹. Et vigtigt initiativ til at opnå denne form for koordinering i EU er SET-planen/den integrerede SET-plan,

⁵⁸ Finansielle instrumenter kan eksempelvis ikke opnå en geografisk fordeling af midlerne, som det var formålet med NER300. NER300 bør være rettet mod EU ETS-sektorer (dvs. energiproduktion og -industrier, ikke transport) og, ifølge Kommissionens fortolkning af EU ETS- og NER300-reglerne, bør NER300-midlerne bevilges på grundlag af verificerede undgåede CO₂-emissioner, mens de finansielle instrumenter generelt finansierer tidligere projektfaser (dvs. før der reelt udledes/undgås CO₂).

⁵⁹ I sin vejledning fra 2015, "Renewable Energy Technology Innovation Policy [RETIP]: a process development guide", forklarede Det Internationale Agentur for Vedvarende Energi (IRENA), hvordan forvaltning er afgørende for gennemførelsen af RETIP-instrumenterne. IRENA understregede, at samarbejde mellem interessenterne er afgørende for innovation, og at samarbejde på horisontalt niveau er afgørende for at sikre sammenhæng og forhindre modstridende politikker.

som blev godkendt af Rådet i 2008, og som Kommissionen og medlemsstaterne har opretholdt på frivilligt grundlag. SET-planen skal også sikre interaktion med industrielle og akademiske interessenter ved hjælp af særlige platforme, der er blevet udviklet gennem årene.

88. SET-planen er ikke et finansieringsinstrument, men har til formål at koordinere og tilpasse relevante finansielle ressourcer fra EU, medlemsstaterne og den private sektor. Medlemsstaterne deltager i styregruppen, hvis formandskab varetages af Kommissionen og arbejdsgrupperne. Kommissionens GD RTD, GD ENER og Det Fælles Forskningscenter har været involveret i SET-planen. Kommissionen og medlemsstaterne reviderede SET-planen i 2015 for at bringe den i overensstemmelse med F&I-prioriteterne for energiunionen.

89. Medlemsstaternes repræsentanter, som blev hørt i forbindelse med Revisionsrettens besøg, gav positive tilbagemeldinger om deres erfaringer med SET-planen⁶⁰. De bemærkede dog, at den oprindelige ambition om at opnå fælles programmering og finansiering af relevante innovationstiltag på energiområdet stadig udgør alvorlige udfordringer i dag.

90. Under den integrerede SET-plan har styregruppen siden 2015 nedsat 14 midlertidige arbejdsgrupper, der skulle udarbejde gennemførelsesplaner, som styregruppen skulle godkende inden november 2017. Ved udgangen af 2017 havde styregruppen godkendt og offentliggjort fem gennemførelsesplaner⁶¹. Den havde endnu ikke besluttet, hvordan den ville rapportere om gennemførelsen af planerne.

91. Kommissionen anmodede medlemsstaterne om at realisere ambitionen om fælles programmering og finansiering. Medlemsstaterne indvilgede ikke i at afsætte nationale midler til disse gennemførelsesplaner. Interessenter fra den private sektor, som er repræsenteret i de europæiske teknologi- og innovationsplatforme, har heller ikke givet tilsagn om finansielle bidrag til gennemførelsesplanerne under SET-planen.

⁶⁰ 19 EU-medlemsstater deltager i mindst én midlertidig arbejdsgruppe under SET-planen, og det samme gør Tyrkiet, Island, Norge og Schweiz.

⁶¹ For energiintensive industrier, opsamling, anvendelse og lagring af CO₂, solceller, fokuserende solenergi og batterier.

92. Trods GD CLIMA's koordineringsrolle i det største energidemonstrationsprogram i Europa og dets relevans for SET-planens målsætninger trådte generaldirektoratet først ind i styregruppen for SET-planen i oktober 2016. Det deltog ikke i de midlertidige arbejdsgrupper, der var relevante for NER300 eller den fremtidige innovationsfond. GD CLIMA arrangerede særskilte omfattende rundbordsdrøftelser i 2017 med interessenter fra sektorerne for vedvarende energi, energiintensive industrier og CO₂-opsamling og -lagring for at drøfte udformningen af innovationsfonden.

93. Den integrerede SET-plan fra 2015 bragte målsætningerne for planen i overensstemmelse med prioriteterne for energiunionen og erkendte, at der ikke var gjort tilstrækkelige fremskridt med visse af de centrale mål siden lanceringen af planen i 2008. I manglen af struktureret og regelmæssig rapportering om fremskridtene i form af klart målbare resultater, er det vanskeligt at identificere de fordele, der følger direkte af samarbejdet i henhold til SET-planen.

Kommissionens tjenestegrene skal forbedre deres interne koordinering og sammenhængen i EU's støtte til demonstrationsprojekter inden for lavemissionsenergi

94. I 2009 offentliggjorde Kommissionen sin meddelelse "Investering i udviklingen af teknologi med lav CO₂-udledning (SET-planen)"⁶², der byggede på SET-planens målsætninger som formuleret i 2008. Kommissionen ønskede at søge nye måder at kombinere ressourcer på fra forskellige aktører og instrumenter, som f.eks. tilskud, lån og lånegarantier for at mobilisere flere ressourcer til at finansiere demonstrationsprojekter i stor skala. Kommissionen bemærkede, at EIB kunne spille en afgørende rolle ved at øge koordineringen og kontinuiteten i investeringerne, og henviste navnlig til risikodelingsfaciliteten (RSFF), som støttes af det syvende rammeprogram.

⁶² KOM(2009) 519/4.

Komplementaritet mellem NER300 og andre EU-tilskudsprogrammer

95. I sin konsekvensanalyse af NER300⁶³ fra 2010 bemærkede Kommissionen, at NER300 skulle supplere forskningsrammeprogrammet (dvs. RP7 i 2007-2013) og rettes mod mere modne projekter.

96. RP7 (og senere Horisont 2020 i 2014-2020) løb parallelt med NER300 og EEPF fra 2009/2010. Forskningsprogrammernes rolle i finansieringen af demonstrationsaktiviteter på energiområdet var ikke klart fastlagt, da Kommissionen lancerede NER300 i 2010. Mellem RP7 og Horisont 2020 konstaterede vi, at antallet af store energidemonstrationsprojekter, der modtog tilskud, var steget, og at de enkelte tilskud var blevet større. Det største enkeltstående tilskud til et sådant projekt under Horisont 2020 beløber sig til lige under 40 millioner euro⁶⁴, mens det gennemsnitlige tilskudsbeløb under NER300 var på 54 millioner euro. Horisont 2020 har specifikt til formål at finansiere større projekter end RP7 med henblik på at gøre en større forskel. Det er således vigtigt at overvåge, hvordan Horisont 2020 (og dets afløser efter 2020) og NER300 (og dets afløser fra og med 2021) supplerer hinanden eller opfylder forskellige behov, og hvordan de to programmer interagerer.

NER300 og finansielle instrumenter

97. NER300-afgørelsen henviste også til muligheden for at kombinere NER300-finansiering med lånefinansiering under risikodelingsfaciliteten⁶⁵. Denne facilitet støttede da også en række demonstrationsprojekter inden for vedvarende energikilder. Om end dette viser, at Kommissionen samarbejder med EIB om at udvikle andre finansieringsløsninger, var der ikke tale om NER300-projekter. Støtte fra disse programmer blev således ikke kombineret.

⁶³ SEK(2010) 1320 endelig af 3. november 2010.

⁶⁴ RP7 finansierede 31 energidemonstrationsprojekter i stor skala. Det højeste tilskudsbeløb var på 35,5 millioner euro. Under Horisont 2020 er der bevilget (eller behandles) 47 tilskud af den art. Det højeste tilskud beløber sig til 39,3 millioner euro. 16 NER300-projekter modtog højere støttebeløb, men fem af disse var blevet eller var på vej til at blive trukket tilbage på tidspunktet for revisionen.

⁶⁵ Betragtning 5 i Kommissionens afgørelse 2010/670/EU.

98. I den nuværende programmeringsperiode (2014-2020) kom InnovFin efter risikodelingsfaciliteten. Et af temaområderne for InnovFin er energidemonstrationsprojekter (EDP)⁶⁶. Kommissionen iværksatte dette nye finansielle instrument for at støtte projekter som dem, der modtager støtte fra NER300, som på det tidspunkt oplevede forsinkelser i den finansielle planlægning.

99. Trods disse forsøg på at sikre demonstrationsprojekter en bredere vifte af finansielle produkter og yderligere bidrag fra Kommissionen (jf. **tekstboks 11**) havde ingen af de ti NER300-projekter, der havde ansøgt om InnovFin-lån ved udgangen af 2017, underskrevet en låneaftale ved afslutningen af denne revision. NER300-demonstrationsprojekternes særlige karakter (f.eks. større teknologiske og finansielle risici end projekter inden for modne teknologier, usikkerhed omkring den forventede produktion og de forventede indtægter) gør, at de har svært ved at opfylde bankens almindelige due diligence-krav.

Tekstboks 11 - InnovFin-energidemonstrationsprojekter

I arbejdsprogrammet for Horisont 2020 for sikker, ren og effektiv energi for 2018-2020⁶⁷ bemærkede Kommissionen, at der var stor efterspørgsel efter InnovFin EDP, og at Kommissionen ville fordoble den finansielle støtte under Horisont 2020 fra 150 millioner euro til 300 millioner euro og bevilge yderligere 100 millioner euro i 2019 og 2020. Instrumentets anvendelsesområde blev også udvidet til at omfatte alle prioriteter i SET-planen, herunder opsamling, anvendelse og lagring af CO₂, dog med undtagelse af energieffektivitet og atomkraft. GD RTD vil også udvikle en mulighed for tilskud under Horisont 2020 som supplement til InnovFin EDP-produkter⁶⁸.

⁶⁶ EIB og Kommissionen lancerede InnovFin EDP i 2015. Det oprindelige EU-bidrag til InnovFin EDP fra Horisont 2020-programmet beløb sig til 150 millioner euro. InnovFin EDP yder lån, lånegarantier og egenkapitalinvesteringer på mellem 7,5 og 75 millioner euro til innovative nyskabende demonstrationsprojekter i kommerciel skala inden for vedvarende energi og brint. EU's bidrag skal dække 100 % af eventuelle tab, som EIB pådrager sig, hvis et projekt ikke er i stand til at tilbagebetale sit lån.

⁶⁷ Kommissionens beslutning C(2017) 7124 af 27.10.2017.

⁶⁸ Horisont 2020 udløber i 2020 og overlapper derfor ikke den nye innovationsfond, der lanceres i 2021. Planen for RP9 og de tilknyttede finansielle instrumenter er under udarbejdelse.

Innovationsfonden og sikring af komplementaritet efter 2020

100. I 2017 afholdt GD CLIMA rundbordsdrøftelser med interessenter for at høste erfaringer fra NER300 og forberede udformningen af den nye innovationsfond. Interessenterne opfordrede også til etablering af et blandet program, som yder støtte til finansielle instrumenter og samtidig yder investeringstilskud til de tidlige faser i projektudviklingen.

101. I den endelige rapport⁶⁹ blev det anbefalet, at innovationsfonden primært skulle yde tilskud suppleret med delvise tilskud og/eller risikobegrænsede lån eller kapital med højere tilskudsintensitet til projekter i den tidlige fase. I rapporten blev det desuden understreget, at den nye fond skulle supplere og ikke overlappende eksisterende europæiske og nationale finansieringsprogrammer. Specifikke eksempler omfattede Horisont 2020, InnovFin, Connecting Europe-faciliteten og venturekapital fra Den Europæiske Investeringsfond og Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer.

102. Både GD CLIMA og GD RTD undersøger således, hvordan de bedre kan udforme deres primære støttemekanismer (dvs. innovationsfonden og InnovFin EDP kombineret med Horisont 2020-tilskud) til demonstrationsprojekter inden for lavemissionsenergi. Støtten under Horisont 2020 til mere avancerede energidemonstrationsprojekter (herunder Horisont 2020's bidrag til InnovFin EDP) er også steget siden lanceringen af NER300. Det er uklart, om NER300 (og innovationsfonden) på den ene side og Horisont 2020/RP9 (herunder deres bidrag til finansielle instrumenter) på den anden side vil sikre tilstrækkelig komplementaritet til at berettige parallelle offentlige finansieringsprogrammer med forskellige forvaltningsenheder og tilsynsorganer (i Kommissionen).

103. Generelt har Kommissionen endnu ikke nået det mål, den gav udtryk for i 2009 og gentog i 2016⁷⁰, nemlig at sikre en sammenhængende og bedre målretning af ressourcer og finansielle produkter, herunder EU-tilskud, låneprodukter og kapital, der adresserer de enkelte udviklingsstadier i demonstrationsprojekter i stor skala.

⁶⁹ Jf. den sammenfattende rapport, der blev præsenteret på en afsluttende konference med GD CLIMA som vært: Finance for Innovation: towards the ETS innovation fund, Climate Strategy & Partners, 12.6.2017.

⁷⁰ COM(2016) 763 final.

NER300's ansvarlighedsordninger er ikke tilstrækkeligt tydelige

104. NER300-midlerne er ikke en del af Den Europæiske Unions almindelige budget, og finansforordningen finder derfor ikke anvendelse på forvaltningen heraf. Det er medlemsstaternes midler, som genereres ved hjælp af et af EU's politiske instrumenter (EU ETS). Retsgrundlaget for NER300 (ETS-direktivet og NER300-afgørelsen) henviser ikke udtrykkeligt til finanskontrol (f.eks. i forbindelse med betalinger) og (intern eller ekstern) revision.

105. De nationale kontaktpunkter, Revisionsretten henvendte sig til under revisionen, opfattede generelt NER300-midlerne som EU-midler⁷¹. Der er ikke noget lovkrav om, at Kommissionen skal udarbejde årsrapporter om programmets driftsresultater eller finansielle resultater for at sikre fuld offentlig ansvarlighed. Kommissionens forvaltning af midlerne er ikke underlagt nogen dechargeprocedure. EIB udleverer fortrolige regnskaber til Kommissionen om bankens aktiviteter i forbindelse med forvaltningen af NER300-aktiver og opfører midlerne som en ikkebalanceført post på vegne af en tredjepart⁷². Kommissionen opfører ikke NER300-midler på EU's balance.

106. Generelt er finanskontrol- og ansvarlighedsordningerne for NER300-programmet ikke tilstrækkeligt tydelige. Sådanne ordninger er nødvendige for at give solid sikkerhed for forsvarlig økonomisk forvaltning af disse offentlige midler i de enheder, der er involveret i forvaltningen af programmet.

107. I 2016 bemærkede Gruppen på Højt Plan vedrørende Egne Indtægter, at en mulighed for nye egne indtægter ville være inddragelse af indtægterne fra Den Europæiske Unions emissionshandelssystem (EU ETS)⁷³.

⁷¹ Jf. henvisningen til NER300-midler som EU-midler på s. 21 i "Carbon capture and storage: the second competition for government support", rapport fra Comptroller and Auditor General, National Audit Office, af 20. januar 2017.

⁷² Jf. også "Off balance sheet as at 31 December 2016" i EIB Financial Report 2016 og note Z, som fastsætter, at EIB støtter Kommissionen som aktør i gennemførelsen af NER300-initiativet. EIB udarbejder særskilte regnskaber for NER300.

⁷³ Future Financing of the EU, Final report and recommendations of the High Level Group on Own Resources, december 2016, anbefaling 4, litra b).

KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

108. Revisionsretten anerkender, at markedsvilkårene for denne type aktivitet har været vanskelige siden 2008, men det vores overordnede konklusion, at EEPR og NER300 ikke har støttet de ønskede fremskridt hen imod demonstration af CCS' og en række innovative vedvarende energikilders kommercielle rentabilitet.

109. EEPR nåede ikke sine ambitiøse mål for CO₂-opsamling og -lagring, da ingen af de projekter, der modtager EU-støtte, har demonstreret teknologien i kommerciel skala (jf. **punkt 20-22**). Fem ud af seks medfinansierede projekter blev ikke afsluttet.

110. EEPR-støtten til offshorevindkraftanlæg skulle sikre innovative turbine- og fundamentstrukturer og samtidig øge antallet af nettilslutninger mellem medlemsstaterne. Programmet ydede et positivt bidrag til en sektor i rivende udvikling trods flere forsinkelser og to afbrudte projekter (jf. **punkt 23-26**).

111. Vi konstaterede desuden, at NER300 heller ikke har bidraget til nogen vellykkede CCS-demonstrationsprojekter (jf. **punkt 28-30**). Det eneste CCS-projekt, som Kommissionen bevilgede midler til i 2014, standsede sine aktiviteter, efter at medlemsstaten trak sin nationale støtte tilbage i 2015. Projektet kunne derfor ikke træffe en endelig investeringsbeslutning og vil sandsynligvis trække sig fra NER300 i 2018.

112. NER300 er heller ikke på sporet med hensyn til de tilsigtede virkninger på innovative vedvarende energikilder, der endnu ikke var kommercielt tilgængelige, da Kommissionen udvalgte projekterne (jf. **punkt 31-36**). Trods en beslutning i 2015 om at forlænge alle frister med to år havde syv projekter trukket sig inden begyndelsen af 2018. Disse projekter bruger ikke de bevilgede tilskud og producerer ikke den forventede mængde ren energi.

113. Med hensyn til årsagerne til de mislykkede og forsinkede projekter konstaterede vi, at innovative projekter inden for lavemissionsenergi, der modtager støtte fra EEPR og NER300, blev påvirket af ugunstige investeringsvilkår (jf. **punkt 37-55**). Visse af investeringsvilkårene skyldes den mere generelle økonomiske udvikling, mens andre kan fastsættes eller påvirkes af de politiske beslutningstagere. Usikkerhed med hensyn til de langsigtede klima- og energistrategier og underliggende politikker, lovgivning og offentlig finansiel støtte

påvirkede projekternes evne til at tiltrække private investeringer og træffe endelige investeringsbeslutninger inden for fristen (jf. **punkt 41-48**).

114. Ud over de økonomiske og øvrige faktorer, der er nævnt ovenfor, var de faldende markedspriser for CO₂-emissioner under EU ETS siden 2011 en vigtig hindring for CCS-demonstrationsprojekter i EU (jf. **punkt 49-55**). Det påvirkede CCS-demonstrationsprojekternes allerede risikable forretningskoncepter, på grundlag af hvilke Kommissionen havde bevilget EEPR-tilskud i 2009. De lave priser gjorde også, at de tilgængelige støttebeløb under NER300 blev lavere end forventet, hvilket skabte yderligere finansieringskløfter.

115. Derudover bragte den kendsgerning, at ingen af EEPR-projekterne var i stand til at sikre tilstrækkelig ekstra offentlig finansiering via NER300 eller nationale programmer inden 2012, deres bæredygtighed i fare. Kommissionen bestræbte sig på at fremme fortsat arbejde med CCS-demonstration, men suspendede eller afbrød ikke på daværende tidspunkt sin finansielle støtte til projekter, der i sidste ende mislykkedes.

116. Innovative energiprojekter, der bidrager til EU's omstilling til lavemissionsenergi, kræver et bedre investeringsklima. I den sammenhæng fastsætter den foreslåede forordning om forvaltning af energiunionen, at medlemsstaterne skal udarbejde og indgive nationale klima- og energiplaner, der beskriver deres langsigtede lavemissionsstrategier (jf. **tekstboks 7**), på grundlag af stabile politikker og bestemmelser til fremme og støtte af brugen af vedvarende energikilder og yderligere reduktion af emissionerne⁷⁴. Kommissionen kommer til at spille en rolle i at kontrollere medlemsstaternes planer og rapportering med henblik på at fastslå, om de indeholder alle de krævede elementer. Kommissionen bør bruge disse oplysninger, når den bevilger EU-støtte.

⁷⁴ Allerede i 2014 anbefalede Revisionsretten, at Kommissionen skulle fremme medlemsstaternes etablering af en stabil og forudsigelig lovgivningsmæssig ramme for vedvarende energikilder. Se anbefaling 1 i særberetning nr. 6/2014 "Støtten fra samhørighedspolitikens fonde til produktion af vedvarende energi - har den givet gode resultater?", Den Europæiske Revisionsret, 2014.

Anbefaling 1 - Øge mulighederne for effektiv EU-støtte til innovative projekter inden for lavemissionsenergi

For at øge effektiviteten af Unionens finansielle støtte til innovative demonstrationsprojekter inden for lavemissionsenergi bør **Kommissionen**, hvor store, kapitalintensive projekter med behov for national støtte og EU-støtte foreslås støttet under den foreslåede innovationsfond og andre relevante centralt forvaltede EU-programmer, vurdere deres overensstemmelse med nationale klima- og energiplaner og sikre, at der indhentes stærke og gennemsigtige tilsagn fra medlemsstaterne, før der tildeles EU-midler.

Måldato for gennemførelse: inden udgangen af 2021.

117. Vi konstaterede desuden, at aspekter af NER300's udformning begrænsede Kommissionens og medlemsstaternes mulighed for at reagere effektivt på de skiftende forhold (jf. [punkt 56-85](#)).

118. Den valgte NER300-model, hvor der først ydes offentlig støtte til projekter efter deres idriftsætning, var ikke behørigt begrundet i behovsvurderinger og pålagde projektlederne det meste af risikoen. Før NER300 blev oprettet med ETS-direktivet, blev der ikke foretaget nogen klar vurdering, der viste, hvilken form for støtte, som ville være nødvendig i forbindelse med projekter inden for tidlig demonstration af en bred vifte af teknologier for vedvarende energi og CCS, som oplever mange forskellige investerings- og reguleringsmæssige udfordringer i hele EU. Det retsgrundlag for den nye innovationsfond, der er vedtaget i 2018, skal sikre risikobegrænsning (jf. [punkt 57-65](#)).

119. NER300-projektudvælgelses- og -beslutningsprocessen var kompleks (jf. [punkt 66-75](#)). Kommissionens og medlemsstaternes procedure for udvælgelse af projekter og tildeling af støtte lagde ikke i tilstrækkelig høj grad vægt på projekternes komparative kvalitet og risici med hensyn til den finansielle og økonomiske bæredygtighed. Vi kunne heller ikke bekræfte, at medlemsstaterne var tilstrækkeligt bevidste om de risici og anbefalinger, som EIB havde identificeret, inden den godkendte de rangordnede projekter med henblik på Kommissionens tildelingsbeslutning. Disse faktorer skabte usikkerhed om, hvorvidt projekterne ville være i stand til at nå deres målsætninger inden for programmets rammer.

NER300-beslutningsprocessen kan også forbedres, navnlig i forbindelse med anmodninger om større projektændringer, der på nuværende tidspunkt kræver lovændringer.

Anbefaling 2 - Forbedre den fremtidige innovationsfonds projektudvælgelses- og beslutningsprocedurer

I lyset af den planlagte lancering af den nye innovationsfond i 2021 bør **Kommissionen** forbedre kritiske aspekter af projektudvælgelses- og beslutningsproceduren i forhold til NER300. Den bør navnlig:

- a) fastsætte kriterier for tilbagetrækning af finansiering i tilfælde, hvor projekterne ikke når vedtagne milepæle
- b) vurdere aspekter af projekternes økonomiske bæredygtighed ("bankegnethed"), herunder de aspekter, der er nævnt i anbefaling 1
- c) fastsætte præcise og målbare tærskelværdier for hvert af due diligence-/tildelingskriterierne
- d) stille fortrolige resultater af due diligence-vurderinger til rådighed for medlemsstaternes relevante myndigheder inden tildelingsbeslutningen
- e) støtte projekter, som i forbindelse med udvælgelsesproceduren har vist, at de sandsynligvis vil bidrage mest til opfyldelse af EU's prioriteter
- f) forenkle proceduren for anmodninger om ændring af projekter, således at den ikke kræver ændringer i Kommissionens retsakter.

Måldato for gennemførelse: inden udgangen af 2020.

120. Andre aspekter af NER300's udformning forsinkede også programmets reaktion på et miljø i forandring (jf. **punkt 80-85**). Brugen af specifikke teknologiske kriterier, der var udarbejdet på forhånd i 2009, begrænsede programmets evne til at reagere på markedsudviklingen og den teknologiske udvikling. Projekter, der udvælges ud fra disse kriterier, kan blive mindre disruptive end forventet, når der forekommer forsinkelser.

121. Eftersom projekter trak sig, fordi de ikke var i stand til at overholde de (forlængede) frister i programmerne, forsøgte Kommissionen at finde løsninger med henblik på at omfordele de omfattende uudnyttede midler til andre programmer og sikre, at de kunne

bidrage til at øge investeringerne i innovative projekter. De pågældende programmer har ikke samme karakter og målsætninger som NER300, og der skal sikres ansvarlighed med hensyn til anvendelsen af disse midler.

Anbefaling 3 - Sikre, at innovationsfonden kan reagere fleksibelt på markedsudviklingen og den teknologiske udvikling

Kommissionen bør sikre, at innovationsfonden udformes på en sådan måde, at den kan reagere mere fleksibelt på den teknologiske udvikling og tilbagetrækninger af projekter end NER300.

Der kan være tale om tiltag som:

- a) en fleksibel tilgang til fastsættelse og ajourføring af støtteberettigede teknologier og tærskelværdier
- b) afholdelse af løbende indkaldelser af forslag og tildelingsbeslutninger.

Måldato for gennemførelse: inden udgangen af 2021.

122. En lang række finansieringsmekanismer støtter energiinnovation i EU. Vi konstaterede på den baggrund, at der skal rettes op på svagheder for så vidt angår koordinering og ansvarlighed (jf. **punkt 86-107**).

123. Trods langsommere fremskridt end ønsket danner SET-planen grundlag for bedre overensstemmelse mellem europæiske offentlige og private innovationstiltag inden for lavemissionsenergi. Revisionen af SET-planen i 2015 var nødvendig for at bringe den oprindelige SET-plan i overensstemmelse med forsknings- og innovationsprioriteterne for energiunionen og anerkendte de manglende fremskridt hen imod visse af de centrale mål. Det er dog fortsat vanskeligt klart at identificere og måle de fordele, der følger direkte af samarbejdet i henhold til SET-planen (jf. **punkt 87-93**).

124. Vi konstaterede desuden, at der var svagheder i koordineringen mellem Kommissionens egne tjenestegrene med ansvar for innovation inden for ren energi, der eventuelt kunne afholde Kommissionen fra at fremme en mere sammenhængende og produktiv kombination af offentlige midler og finansielle produkter, som er målrettet mod de enkelte faser af demonstrationsprojekter i stor skala (jf. **punkt 94-103**).

125. Ved udgangen af 2017 havde ingen NER300-projekter opnået lån under de EIB-forvaltede finansielle instrumenter, der yder støtte til energidemonstrationsprojekter. Disse projekters særlige karakter gør, at de har svært ved at opfylde bankens almindelige due diligence-krav. Forskellige tjenestegrene i Kommissionen undersøger, hvordan deres primære finansieringsmekanismer kan udformes på en bedre måde. Stigende Horisont 2020-støtte til mere modne energidemonstrationsprojekter rejser spørgsmålet om, hvorvidt NER300 (og den fremtidige innovationsfond) og Horisont 2020/RP9 (herunder deres bidrag til finansielle instrumenter) er tilstrækkeligt komplementære til at berettigg eventuelle fremtidige parallelle programmer med forskellige forvaltningsenheder og tilsynsorganer.

126. Forhandlingerne om den nye flerårige finansielle ramme, forenklingen af Horisont 2020 og drøftelserne om fremtiden for EU's finanser er i gang. De giver mulighed for at præcisere, hvilke programmer der er mest egnede til at støtte (de forskellige faser af) demonstrationsprojekter inden for lavemissionsenergi, og hvordan der opnås synergieffekter, der kan løse deres finansieringsproblemer.

Anbefaling 4 - Bedre koordinering internt i Kommissionen med henblik på mere sammenhængende målretning af EU-støtten

For i højere grad at sikre sammenhængende og effektiv målretning af EU-støtten til innovation inden for lavemissionsenergi bør **Kommissionens** relevante **tjenestegrene (navnlig GD RTD, ENER, CLIMA, GROW og ECFIN)**:

- a) foretage vurderinger på tværs af tjenestegrene med henblik på at undersøge, om innovationsfonden, Horisont 2020 og InnovFin EDP (og deres afløsere efter 2020) supplerer hinanden og på en sammenhængende måde er målrettet mod demonstrationsprojekter inden for lavemissionsenergi
- b) strømline processerne for projektudvælgelse⁷⁵ mellem programmer med henblik på at reducere ineffektivitet og overlapninger.

Måldato for gennemførelse: inden udgangen af 2021.

⁷⁵ Se forslag 5 i vores briefingpapir "Et bidrag til forenkling af EU's forskningsprogram efter Horisont 2020", marts 2018.

127. Endelig er ansvarligheds- og finanskontrolordningerne for NER300 ikke tilstrækkeligt klare med hensyn til at dokumentere, at de enheder, der forvalter programmet, anvender principperne for forsvarlig økonomisk forvaltning (jf. **punkt 104-107**).

Anbefaling 5 - Sikre ansvarlighed

I lyset af lanceringen af den nye innovationsfond i 2021 bør **Kommissionen** forbedre kritiske elementer i forvaltningen og ansvarligheden i forhold til NER300. Den bør især:

- a) præcisere ejerskabs- og ansvarlighedsreglerne for innovationsfonden og uudnyttede NER300-midler
- b) sikre, at alle sådanne midler, som Kommissionen forvalter, opføres på budgettet og balancen og underkastes årlig revision og decharge i Parlamentet og Rådet
- c) indarbejde bestemmelser om løbende rapportering om fremskridtene til budgetmyndighederne i de retlige rammer.

Måldato for gennemførelse: inden udgangen af 2021.

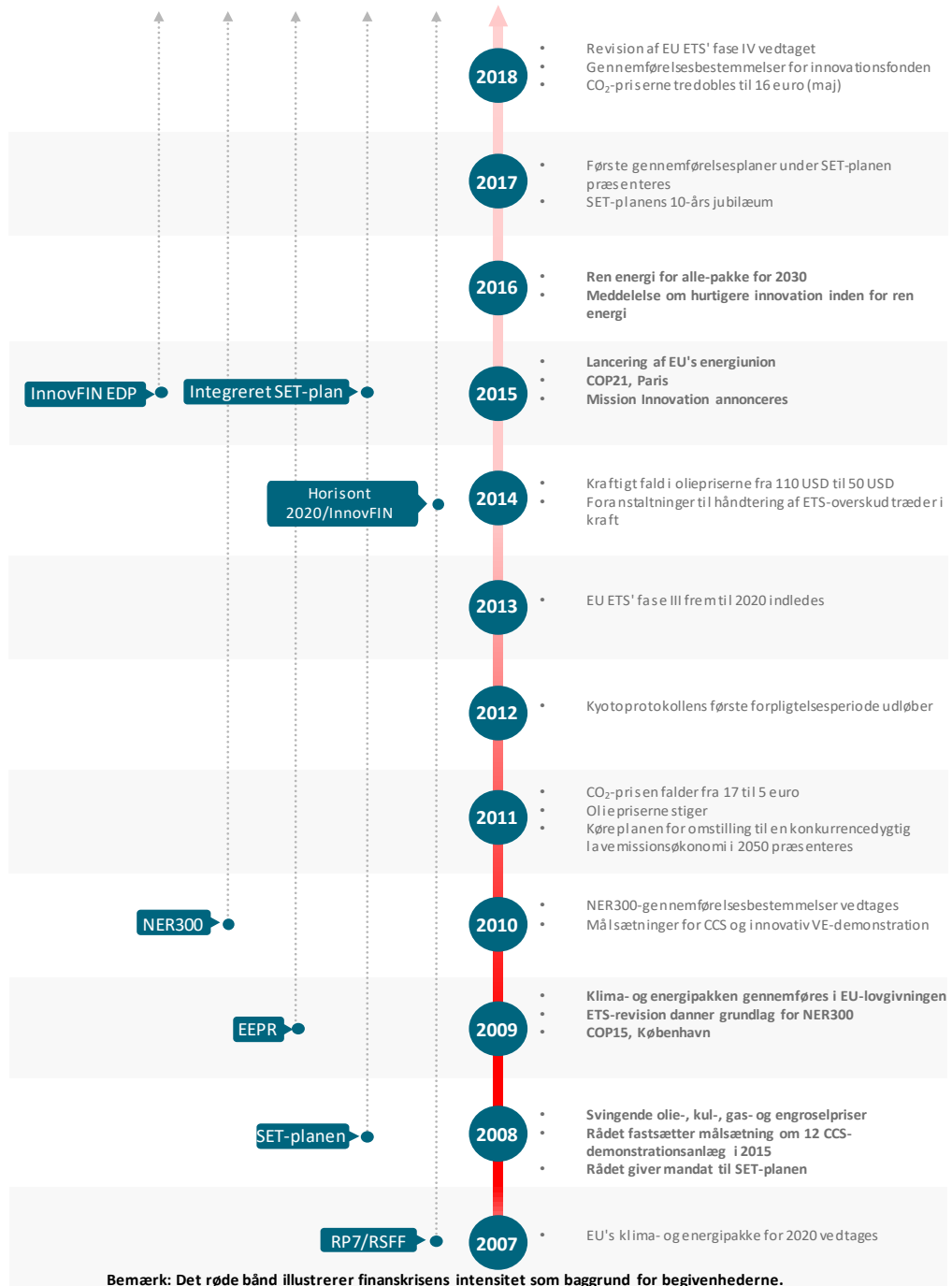
Vedtaget af Afdeling I, der ledes af Nikolaos A. Milionis, medlem af Revisionsretten, i Luxembourg på mødet den 5. september 2018.

På Revisionsrettens vegne

Klaus-Heiner Lehne

Formand

Tidslinje for de vigtige politiske og økonomiske begivenheder opstillet i forhold til elementer i revisionens omfang

Kilde: Revisionsretten.

BILAG II**Overblik over status vedrørende NER300 pr. marts 2018**

Indkaldelse	År	MS	Kategori	Maks. bevilget NER300-støtte (millioner euro)	Forventet energiproduktion i de første fem år (1 000 MWh)	Idriftsætning	Endelig investeringsbeslutning	Status	Ubrugte midler fra tilbagetrukne projekter
Første	2012	IT	Bioenergi	28	1 415	1.6.2013	2011	I drift	
		DE	Bioenergi	22	502	3.1.2014	19.8.2011	I drift	
		SE	Vindenergi	15	3 462	1.1.2015	6.2.2014	I drift	
		DE	Vindenergi	113	3 569	1.7.2017	29.6.2015	I drift	
		DE	Vindenergi	70	6 060	31.12.2017	18.12.2014	I drift	
		AT	Vindenergi	11	363	3.10.2017	4.12.2014	I drift	
		FI	Bioenergi	89	6 785	31.12.2018	31.12.2016	Endelig investeringsbeslutning truffet	
		UK	Havenergi	17	100	31.12.2018	14.12.2016	Endelig investeringsbeslutning truffet	
		CY	Fokuserende solenergi	47	578	31.12.2018	28.12.2016	Endelig investeringsbeslutning truffet	
		EL	Fokuserende solenergi	45	595	31.12.2018	12.12.2016	Endelig investeringsbeslutning truffet	
		EL	Fokuserende solenergi	42	488	31.12.2018	14.12.2016	Endelig investeringsbeslutning truffet	
		HU	Geotermisk energi	39	370	31.12.2018	14.12.2016	Endelig investeringsbeslutning truffet	
		PT	Vindenergi	30	365	31.12.2018	17.12.2016	Endelig investeringsbeslutning truffet	
		FR	Vindenergi	34	412	31.12.2018	11.7.2016	Endelig investeringsbeslutning truffet	
		PL	Bioenergi	31	1 400	31.12.2016		Tilbagetrækning undervejs	31
		BE	Intelligente net	8	890	-	-	Trukket tilbage	8
		FR	Bioenergi	170	6 144	-	-	Trukket tilbage	170
		NL	Bioenergi	199	6 346	-	-	Trukket tilbage	199
		SE	Bioenergi	59	3 850	-	-	Trukket tilbage	59
		UK	Havenergi	21	148	-	-	Trukket tilbage	21
Anden (VE)	2014	CY	Fokuserende solenergi	60	552	30.6.2020		Endelig investeringsbeslutning truffet	
		CY	Intelligente net	11	621	30.6.2020	Frist 30.6.2018		
		DK	Bioenergi	39	1730	30.6.2020	Frist 30.6.2018		
		EE	Bioenergi	7	851	30.6.2020	Frist 30.6.2018		
		EE	Bioenergi	25	3200	31.12.2020	Frist 30.6.2018		
		ES	Bioenergi	29	824	30.6.2020	Frist 30.6.2018	Trukket tilbage	29
		ES	Vindenergi	33	427	30.6.2020	Frist 30.6.2018		
		ES	Vindenergi	34	500	30.6.2020	Frist 30.6.2018		
		FR	Geotermisk energi	17	1051	30.6.2020	Frist 30.6.2018		
		FR	Havenergi	72	369	30.6.2020	Frist 30.6.2018		
		HR	Geotermisk energi	15	258	30.6.2019	17.3.2015		
		IE	Havenergi	23	58	30.6.2020	Frist 30.6.2018	Trukket tilbage	23
		IT	Fokuserende solenergi	40	488	31.12.2018	Frist 30.6.2018		
		IT	Intelligente net	85	19277	30.6.2018	18.2.2015	Endelig investeringsbeslutning truffet	
		LV	Bioenergi	4	833	30.6.2020	Frist 30.6.2018		
PT	Havenergi	9	57	1.1.2020	Frist 30.6.2018				
PT	Solceller	8	203	1.7.2019	Frist 30.6.2018				
SE	Bioenergi	204	7360	30.6.2020	Frist 30.6.2018				
Subtotal VE:					82501				
					Forventet CO₂ opsamlet og lagret i de første ti år (millioner ton)				
Anden (CCS)	2014	UK	CCS	300	17734	30.6.2018	Frist 30.6.2018	Tilbagetrækning undervejs	300
				2 106				I alt:	840

Kilde: Revisionsretten på grundlag af data fra Kommissionen.

BILAG III

De vigtigste økonomiske og lovgivningsmæssige faktorer med indflydelse på fremskridtene inden for NER300 og EEPR

Teknologi	CCS		Vedvarende energi	
	NER300	EEPR	NER300	EEPR
Program				
Bevilgede midler (millioner euro)	300	1 000	1 800	565
Projekter	1	6	38	9
Gennemsnit pr. projekt (millioner euro)	300	167	47	63
Eksterne faktorer, der forsinker demonstrationsprojekters fremskridt:				
Ugunstigt investeringsklima for lavemissionsenergi ¹	X	X	X	X
Begrænset adgang til/høje omkostninger for privat kapital (jf. figur nedenfor)	X	X	X	X
Lav CO ₂ -markedspris	X	X	X	
Europæisk/national lovgivningsmæssig usikkerhed	X	X	X ²	
Lavere national offentlig støtte end forventet (f.eks. som følge af budgetmæssige begrænsninger/økonomisk krise)	X	X	X ³	
Lange tidsperspektiver for opnåelse af tilladelser på nationalt niveau	X	X	X	X
Offentlighedens accept	X	X		
Udbetalt ved udgangen af 2017 (millioner euro)	0	424 ⁴	13	255
Trukket tilbage (ubrugt - millioner euro)	300		540	
Frigjort ved udgangen af 2017 (millioner euro)		576		130 ⁵
% af tildelte midler, som ikke er brugt i henhold til programmets målsætninger	100 %	58 %	30 %	23 %

¹Lave priser på fossile brændstoffer, lave engroselpriser.

²Især til NER300-biobrændstofprojekter.

³Især til biobrændstoffer, fokuserende solenergi, havenergi.

⁴Med betydelige præstationsproblemer/endeligt beløb med forbehold af fremtidige rettelser.

⁵Tre EEPR-projekter vedrørende offshorevindkraftanlæg er stadig i gang.

Kilde: Revisionsretten.

BILAG IV

Eksempler på udvælgelsesprocedurer for innovationsprogrammer ved hjælp af flere (kvalitative og kvantitative) kriterier for rangordning

Det Forenede Kongerige - program for kommerciel udbredelse af CCS

Reglerne for udvælgelse af projekter i Det Forenede Kongeriges anden indkaldelse af forslag til CCS-projekter var fastsat i dokumentet "Carbon capture and storage commercialisation programme - Invitation to discussions", som blev udarbejdet af Det Forenede Kongeriges ministerium for energi og klimaændringer.

Dette dokumentets del 3 indeholder en beskrivelse af reglerne for støtteberettigelse og evaluering. Udvalgsproceduren består af tre særskilte faser, hvoraf den første er projektudvælgelsen. Denne fase omfatter due diligence-vurderingen af projektet på grundlag af fire primære kriterier. De enkelte kriterier er inddelt i delkriterier. Bedømmelsen og pointevalueringen af tilbuddene foregår ved hjælp af et kvalitativt, trafiklysbaseret bedømmelsessystem og en pointskala. Systemet kan sammenfattes som følger:

Område	Kriterier	Vurderingsgrundlag		Vurderingsresultater
DUE DILIGENCE-VURDERING AF INDGIVET PROJEKT		Delkriterier	Kriterier	Vurdering af området Bemærkninger
TEKNISK	Teknisk robusthed og bæredygtighed	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	Vigtige problemer, risici og usikkerhedsfaktorer
	Procesintegration og -udvikling	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
	Transport - robusthed	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
	Oplagring - robusthed	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
	CCS's indvirkning på driften	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
Teknisk validering af omkostningsantagelser	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	Point 1-5	
GENNEMFØRLIGHED	Projektprogrammets robusthed	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	Vigtige problemer, risici og usikkerhedsfaktorer
	Tilgængelighed af og adgang til aktiver	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
	Projektteamets erfaring og evner	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
	Projektforvaltning	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
	Robusthed - risikostyring	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
	Robusthed - indhentning af tilladelser & rådgivning	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
Robusthed - integration af hele kæden	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	Point 1-5	
Risikovurdering af projektet	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn		
KOMMERCIELT	Forretningsmodells tilstrækkelighed	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	Vigtige problemer, risici og usikkerhedsfaktorer
	Accept af risikofordeling og aftaleprincipper	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
	Kommerciel risiko	Kvalitativ trafiklysbaseret bedømmelse	Bedømmelse rød/gul/grøn	
FINANSIELT	Tilbudsgivers finansielle situation	Kvantitativ	Point 1-5	Vigtige problemer, risici og usikkerhedsfaktorer
	Finansielle ordninger	Kvantitativ	Point 1-5	
	Niveaupdelte omkostninger til elektricitet for offentlige myndigheder og elforbrugere	Kvantitativ	£/MWh	
	Niveaupdelte omkostninger til lagret CO ₂ for offentlige myndigheder og elforbrugere	Kvantitativ	£/T lagret CO ₂	
		Kvantitativ		

Bemærk: Rød-/gul-/grøn-bedømmelserne er: "Nogenlunde", "god", "fremragende". Pointene 1-5 er "meget dårlig", "dårlig", "acceptabel", "god" og "fremragende".

Nederlandene - Avancerede biobrændstoffer

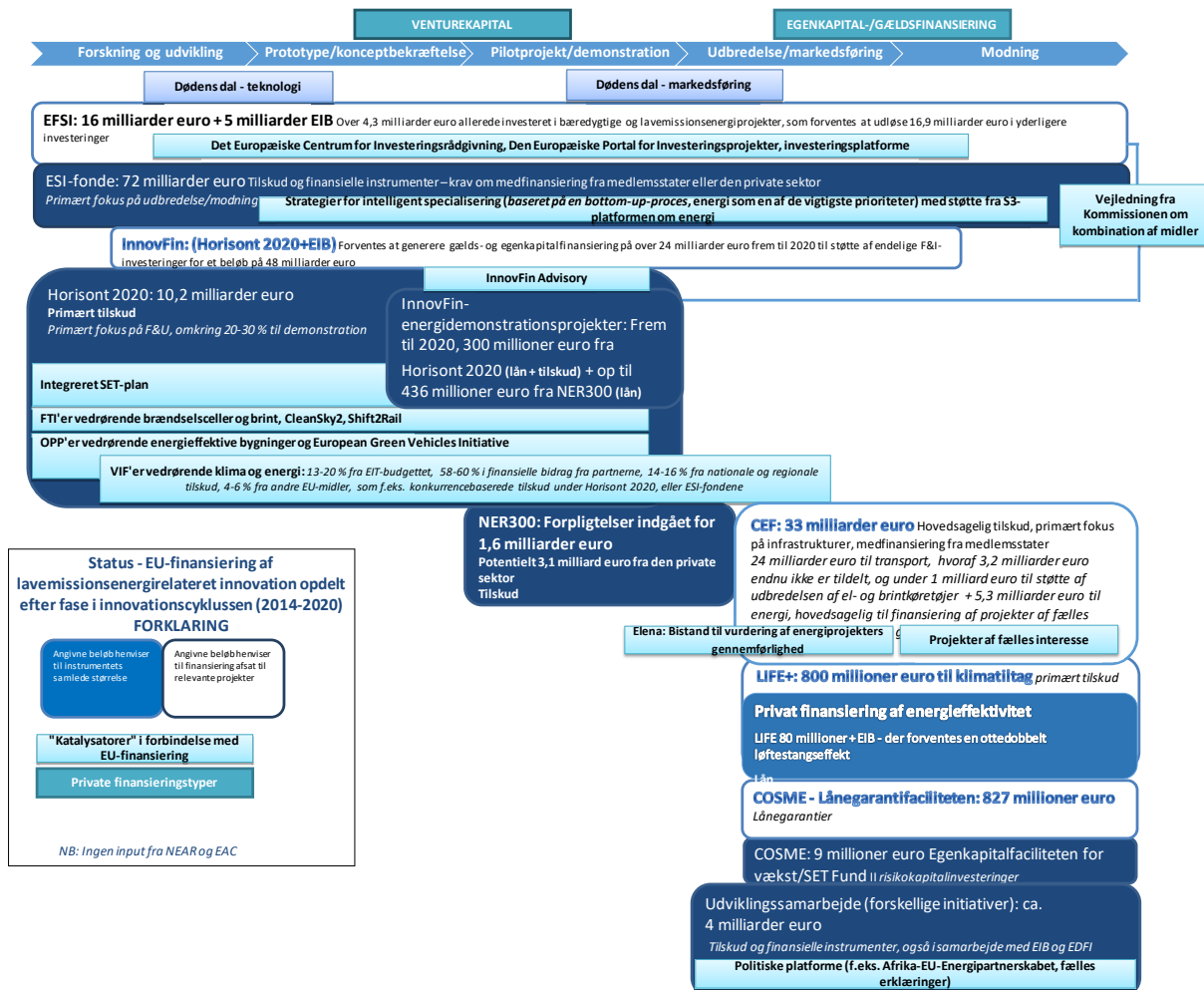
Fra 2006 til 2009 havde Nederlandene en national tilskudsordning for nedbringelse af CO₂-emissioner ved hjælp af innovative biobrændstoffer til transport⁷⁶. Denne ordning skulle støtte andengenerationsbiobrændstoffer og projekter, der var nyskabende for landet. Ud over fire primære støtteberettigelseskriterier havde ordningen fem kriterier for rangordning, som skulle gøre det muligt at fordele de tilgængelige midler til de mest egnede projekter:

- omfang af forventede CO₂-emissionsbesparelser i forhold til fossile brændstoffer
- størrelse af demonstreret reduceret arealanvendelse sammenlignet med eksisterende biobrændstofproduktionsprocesser
- kort- og langsigtet markedspotentiale (mængde produceret brændstof, CO₂-emissionsbesparelser, potentiale til introduktion af teknologien) og (teknisk, organisatorisk og finansiel) gennemførlighed baseret på en risikovurdering og sandsynligheden for at opnå de forventede resultater
- finansieringssats (en lavere sats giver en højere score)
- bæredygtighed med hensyn til fødevarerforsyning, biodiversitet og miljø.

Den grad, hvori projektet forventedes at bidrage til disse kriterier, bestemte scoren og dermed pladsen i rangfølgen. Kriterierne var opstillet i aftagende orden efter vægt.

⁷⁶ Besluit Vaststelling Subsidieprogramma CO₂-reductie Innovatieve Biobrandstoffen voor transport, <http://wetten.overheid.nl/BWBR0020703/2006-12-21>.

Det komplekse landskab af EU-programmer til finansiering af innovation inden for lavemissionsenergi

Kilde: Europa-Kommissionen.

KOMMISSIONENS SVAR PÅ DEN EUROPÆISKE REVISIONSRETS SÆRBERETNING

"DEMONSTRATION AF CO₂-OPSAMLING OG -LAGRING OG INNOVATIVE VEDVARENDE ENERGIKILDER I KOMMERCIEL SKALA I EU: DE ØNSKEDE FREMSKRIDT ER IKKE OPNÅET I DET SENESTE ÅRTI"

RESUMÉ

IV. I overensstemmelse med anmodningen fra Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet er Kommissionen i færd med at udforme strategien for reduktion af drivhusgasemissionerne i EU på lang sigt i tråd med Parisaftalen og under hensyntagen til de nationale planer.

I denne forbindelse er det vigtigt at øge støtten til innovation og kommerciel udbredelse af teknologier med lav CO₂-udledning, og dette finder allerede sted.

Kommissionen har i sit forslag til den næste flerårige finansielle ramme for 2021-2027 foreslået at opstille et mere ambitiøst mål for integrering af klimaindsatsen, herunder omstilling til ren energi, i alle EU-programmer med en målsætning om, at 25 % af EU's udgifter bidrager til dette mål. Forslaget til det kommende forskningsprogram Horisont Europa omfatter et mål for integrering af klimaindsatsen, herunder omstilling til ren energi, på 35 %.

På baggrund af Kommissionens forslag, som indgår i pakken om ren energi for alle europæere, har EU allerede indgået foreløbige politiske aftaler om ambitionsniveauet på området for energieffektivitet og vedvarende energikilder i Unionen frem mod 2030 og de relevante lovgivningsmæssige rammer.

VIII. Kommissionen er enig i Revisionsrettens bemærkninger om begrænsningerne i forbindelse med lovgivernes udformning af reserven for nyttilkomne 300 (NER300) ved den fælles beslutningsprocedure og i, at det er meget komplekst at gennemføre reserven.

IX. Kommissionen understreger, at definitionerne, dokumenterne til brug ved indkaldelser og retningslinjerne i forbindelse med NER300 blev udarbejdet ved kollegial koordinering med Kommissionens tjenestegrene. Desuden sikrer Kommissionens tjenestegrene regelmæssig koordinering vedrørende fælles anliggender til støtte for innovative teknologier med lav CO₂-udledning.

INDLEDNING

7. Kommissionen har ansvaret for den overordnede programkoordinering. Ansvaret for forvaltning af kontrakter (på basis af de juridisk bindende instrumenter) påhviler medlemsstaterne.

12. I overensstemmelse med anmodningen fra Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet er Kommissionen i færd med at udforme strategien for reduktion af drivhusgasemissionerne i EU på lang sigt i tråd med Parisaftalen og under hensyntagen til de nationale planer.

I denne forbindelse er det vigtigt at øge støtten til innovation og kommerciel udbredelse af teknologier med lav CO₂-udledning, og dette finder allerede sted.

Kommissionen har i sit forslag til den næste flerårige finansielle ramme for 2021-2027 foreslået at opstille et mere ambitiøst mål for integrering af klimaindsatsen, herunder omstilling til ren energi, i alle EU-programmer med en målsætning om, at 25 % af EU's udgifter bidrager til dette mål. Forslaget til det kommende forskningsprogram Horisont Europa omfatter et mål for integrering af klimaindsatsen, herunder omstilling til ren energi, på 35 %.

På baggrund af Kommissionens forslag, som indgår i pakken om ren energi for alle europæere, har EU allerede indgået foreløbige politiske aftaler om ambitionsniveauet på området for energieffektivitet og vedvarende energikilder i Unionen frem mod 2030 og de relevante lovgivningsmæssige rammer.

BEMÆRKNINGER

20. Efter at have vurderet de projektforslag, som medlemsstaterne har indsendt på baggrund af indkaldelsen af forslag, har Kommissionen truffet en beslutning om kun at støtte seks demonstrationsprojekter vedrørende CO₂-opsamling og -lagring (CCS), som opfylder støtteberettigelses- og udvælgelseskriterierne (Kommissionens beslutning C(2009) 9943 endelig af 9.12.2009).

21. Kommissionen mener, at udbyttet fra denne del af det europæiske genopretningsprogram for energiområdet (EEPR) skyldes de udfordringer, der ligger i CCS-teknologien, kombineret med finans-/bankkrisen og de lave CO₂-priser. Formålet med EEPR og de bagvedliggende politiske valg var at fremme udviklingen af CCS, og der er altid en mærkbar risiko i forbindelse med udvikling og demonstration af innovative løsninger.

22. Målet for demonstration af CCS i fuldt omfang er ikke opnået helt, men efter Kommissionens mening er der indhentet betydelig viden og erfaring ved gennemførelsen af de første projektfaser, bl.a. med hensyn til hindringer for gennemførelse af CCS-demonstrationsprojekter. Kommissionen og medlemsstaterne drager hele tiden nytte af denne viden (f.eks. i forbindelse med indsatsområde 9 vedrørende CO₂-opsamling, -udnyttelse og -lagring i den strategiske energiteknologiplan).

Tekstboks 2

EU's bidrag blev udbetalt til projekterne på baggrund af forberedende arbejde, som blev præsenteret i tilskudsafalterne og udført af konsortierne. De dragne erfaringer og de overvundne vanskeligheder i forbindelse med projekterne har givet os værdifuld viden. Med hensyn til projektet i Nederlandene bemærker Kommissionen f.eks., at forberedelserne på udtømmningen af gasfelt P18 og offshore-rørledningen allerede er langt fremme og nu vil gavne de bestræbelser, der gøres på CCS-området af havnen i Rotterdam.

26. Den teknologiske udvikling er et fast element i forbindelse med innovative projekter. Kommissionen mener, at den har udvist den fleksibilitet, der er nødvendig for at tage hensyn til markedsforholdene, de reguleringsmæssige forhold og den teknologiske udvikling.

Fælles svar på punkt 29 og tekstboks 3:

Kommissionen har fulgt den procedure, der er fastlagt i beslutningen om NER300 for så vidt angår udvælgelse, rangordning og tildeling af støtte, og her kræves der ikke betinget bekræftelse af projekter fra medlemsstaterne, tildeling af støtte til projekter med en senere dato for iværksættelse end den, der er fastsat i beslutningen om NER300, eller accept af projekter med et finansieringsgab inden for den fastsatte tidsfrist. Derfor kunne CCS-projekterne fra Det Forenede Kongerige, Italien og Nederlandene ikke komme i betragtning til NER300-støtten, da disse problemstillinger ikke var afklaret, før beslutningen om støtte skulle træffes.

35. Demonstrationsprojekter på bioenergiområdet kræver en længere testfase, før kapaciteten øges til 100 %, på grund af råmaterialernes varierende kvalitet og den langvarige tilpasning af fermenteringsprocesserne til ændrede forhold. Desuden måtte et af bioenergiprojekterne startes på et ikkefærdiggjort anlæg (5 ud af 9 moduler) for at overholde den aftalte idriftsættelsesdato. Da idriftsættelsen i 2015 blev udskudt med to år for alle projekter, anmodede det pågældende projekt om at flytte idriftsættelsesdatoen fra 2014 til 2016 af hensyn til den lange indkøringsperiode. Dette ville gøre det muligt for projektet at nå op over 75 % af ydeevnen og derved påvise teknologiens levedygtighed.

41. Kommissionen mener, at investeringsklimaet hovedsageligt var påvirket af lovgivningsmæssig usikkerhed.

Kommissionen bemærker, at NER300-programmet blev udviklet i samarbejde med medlemsstaterne og var baseret på et stærkt engagement hos medlemsstaterne med hensyn til at støtte de projekter, som de havde udvalgt og bekræftet.

44. 2014-retningslinjerne for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi indeholder en række bestemmelser, som skal sikre, at projekter, der allerede er under forberedelse, ikke berøres af det nye krav om auktionsprocedurer i forbindelse med driftsstøtte, som træder i kraft i 2017. Desuden omfatter 2014-retningslinjerne en særlig beskyttelse af demonstrationsprojekter (og små og mellemstore projekter), der sikrer, at disse ikke omfattes af en auktion, selv om de iværksættes efter 2017. Medlemsstaterne kan dermed have bibeholdt en uændret støtte til NER300-projekter.

Fra 2014 til 2015 forsøgte mange medlemsstater at gøre deres støtteordninger mere effektive for at undgå problemer med overkompensation og afbøde den økonomiske byrde for elforbrugere som et tegn på støtte til vedvarende energikilder gennem feed-in-tariffer. 2014-retningslinjerne har givet medlemsstaterne nogle af værktøjerne til at indføre mere effektive støtteordninger, men mange medlemsstater har valgt at strække sig ud over kravene i 2014-retningslinjerne.

Tekstboks 5

Kommissionen bemærker, at Det Forenede Kongerige har påtaget sig en omfattende reform af sin energisektor. For at fremme brugen af vedvarende energikilder har Det Forenede Kongerige valgt at yde støtte gennem auktionsprocedurer meget tidligere, end det kræves i retningslinjerne for statsstøtte, da Det Forenede Kongerige ønsker at mindske støtteomkostningerne.

Tekstboks 6

For så vidt angår den lovgivningsmæssige situation i Tyskland kunne Kommissionen ikke forudse den kraftige holdningsændring hos de nationale myndigheder og den forsinkede gennemførelse af CCS-direktivet. Udbetalingerne til støtte for planlægningsarbejdet var i overensstemmelse med de gældende regler for støtteberettigelse som fastlagt i tilskudsaf-talen.

Det Forenede Kongeriges EEPR-projekt (Don Valley) blev fravalgt i forbindelse med Det Forenede Kongeriges konkurrence om kommerciel udbredelse af CCS. Kommissionen bad om, at projektet ikke skulle indgå større økonomiske forpligtelser uden garanti for støtte fra Det Forenede Kongeriges nationale myndigheder, men den gav alligevel projektet tilladelse til at gå videre med de arbejds-pakker, der var blevet udviklet sammen med NER300-projektet White Rose i det nationale net (arbejds-pakkerne vedrørende transport og lagring). Med den helt uventede aflysning af konkurrencen om kommerciel udbredelse af CCS den 25. november 2015, blev Det Forenede Kongeriges tidligere så ambitiøse CCS-politik suspenderet og Don Valley-projektet blev indstillet. Som følge heraf og trods koordinatorens anmodning om forlængelse var Kommissionen nødt til at ophæve denne støtteaftale (den 31. december 2015).

48. Hvis forsinkelser skyldes markedsmæssig og lovgivningsmæssig usikkerhed, er det sandsynligt, at alle innovative projekter, der skal frembringe det samme produkt, mister fremdrift.

53. Kommissionen mener, at andre drivhusgasudledere inden for de områder, som projekterne dækker, kan have nydt godt af de dele af de støttede CCS-projekter, der vedrører infrastruktur til transport og lagring. Navnlig har det for Don Valley-projektets vedkommende aldrig været meningen, at udviklingen af CCS-infrastruktur kun skulle gavne et enkelt projekt vedrørende opsamling. I stedet blev det fra starten udformet som et koncept baseret på "fælles brug".

55. Tre af de seks EEPR-projekter blev afsluttet forholdsvis hurtigt, da projektpartnerne indså, at enten lovgivningsmæssige eller økonomiske problemer forhindrede fremdrift i projektet. Ved et af projekterne blev der opført et pilotanlæg. Hvad angår de to øvrige projekter, har Kommissionen gjort en stor indsats for at udpege yderligere finansieringskilder, der kan dække

finansieringsgabene. De involverede medlemsstater blev ved med at støtte projekterne, og der forelå en realistisk plan for gennemførelse af dem. Derfor mener Kommissionen, at det på daværende tidspunkt stadig med rimelighed kunne forventes, at projekterne ville blive realiseret.

Fælles svar på punkt 57 og 58.

Da forslaget til direktivet om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner (ETS-direktivet) ikke omfattede NER300-programmet, kunne dets kendetegn/konsekvenser ikke medtages i konsekvensanalysen af direktivet. Afsnittene om NER300-programmet blev tilføjet af medlovgiverne under den fælles beslutningsproces.

For så vidt angår beslutningen om NER300 blev der foretaget en forholdsmæssig konsekvensanalyse baseret på de retlige rammer, der er fastlagt i forslaget til ændring af ETS-direktivet. Denne analyses omfang blev imidlertid begrænset af bestemmelser i basisretsakten.

Fælles svar på punkt 61 og 62:

NER300 blev oprettet af Rådet og Europa-Parlamentet som led i lovgivningsprocessen vedrørende ETS-direktivet. I ETS-direktivet kræves det, at støtte kun ydes på basis af verificerede emissionsreduktioner.

Kommissionen har foretaget en høring af interessenter og en forholdsmæssig konsekvensanalyse af de forskellige muligheder for gennemførelse af NER300-programmet inden for de retlige begrænsninger, der er fastsat for det i ETS-direktivet.

63. Beslutningen vedrørende betalingsstrukturen var en del af beslutningen om NER300, som Kommissionen foreslog, og medlemsstaterne vedtog i Udvalget for Klimaændringer.

Beslutningen åbnede mulighed for at yde forskudsfinansiering, hvis projektledere eller medlemsstater anmoder om det og stiller den fornødne garanti.

65. Kommissionen bemærker, at idéen om "betaling ved levering" blev introduceret af medlovgiverne i ETS-direktivet. Medlemsstaterne har dog kunnet yde forskudsfinansiering, understøtte konstruktionsfasen og dele risikoen med initiativtagere til projekter.

70. En vurdering af bankegnethed kan kun være relevant for projekter, der er økonomisk levedygtige og har væsentlige og sikre indtægter, en gennemskuelig finansieringsstruktur og et solidt forretningsgrundlag. Disse egenskaber kendetegner ikke banebrydende projekter, hvis vigtigste formål er at påvise teknologisk levedygtighed. Derfor omfattede due diligence-procedurene ikke en vurdering af bankegnethed. Det kan antages, at kun et fåtal af de indsendte og udvalgte projekter ville have opnået en høj score, da dette er normalt for investeringer i prækommercielle demonstrationsprojekter på de tidlige udviklings-/gennemførelsesstadier. Bankegnethed bliver relevant i forbindelse med den finansielle afslutning, efter at den teknologiske demonstration har gjort de forretningsmæssige muligheder helt tydelige.

71. Kommissionen tog kun de projekter, som påviseligt blev støttet af medlemsstaterne, i betragtning til finansiering.

72. I retsgrundlaget (NER300-beslutningen) fastsættes den regel, at projekterne skal rangordnes ud fra deres omkostninger pr. ydelseenhed. Der var ingen andre valgmuligheder end at efterleve de vedtagne bestemmelser i gennemførelsesretsakten.

Denne usikkerhed med hensyn til omkostninger kendetegner alle projekter på et tilsvarende teknologisk modenhedsniveau og med et tilsvarende projektberedskab. Ifølge NER300-beslutningen og tildelingsbeslutningerne skal der foretages en tilpasning af de relevante omkostninger og den maksimale tildeling, når den endelige investeringsbeslutning træffes, og usikkerheden med hensyn til omkostninger er mindsket.

73. Kommissionen har taget højde for oplysningerne fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB). Den endelige tildelingsbeslutning har ikke desto mindre været baseret på direkte bekræftelser af finansieringen fra medlemsstaterne for alle projekters vedkommende.

Tekstboks 9

Medlemsstaten bekræftede finansieringen af alle de udvalgte projekter. Det var muligt at anvende andre støtte mekanismer end feed-in-tariffer.

74. Kommissionen bemærker, at medlemsstaterne kunne anmode om due diligence-rapporterne, efter at udbudsproceduren var afsluttet. Kommissionen havde ikke mandat til at fremlægge rapporterne, medmindre medlemsstaterne anmodede om dem.

75. Udvælgelses- og tildelingsproceduren blev fastlagt i den tilknyttede gennemførelsesretsakt (NER300-beslutningen) og var baseret på en enkelt indikator for omkostninger pr. ydelse enhed. Det var derfor ikke muligt at fastlægge en anden metode til udvælgelse og tildeling af projekter.

Støtteberettigelses kriterierne omfattede indikatoren for innovationsevne, som var en forudsætning for at deltage i konkurrencen om finansiering.

82. Alle udvalgte NER300-projekter opfyldte betingelsen vedrørende innovationsevne, da ingen af de pågældende teknologier var kommercielt tilgængelige på tidspunktet for tildelingen.

Det faktum, at markeder ændrer sig, og at nogle teknologier vinder hurtigere frem end andre, mens andre måske forsinkes af de økonomiske eller lovgivningsmæssige rammer, er et naturligt kendetegn for en markedsøkonomi.

Tekstboks 10

Den første indkaldelse af forslag under NER300 blev iværksat i 2011. Alle udvalgte projekter blev vurderet som innovative, og ingen af dem var blevet afprøvet kommercielt eller gennemført på daværende tidspunkt. Dette støtteberettigelses kriterium blev kontrolleret af både medlemsstaterne og Kommissionen. De pågældende to projekter vedrørende offshore-vindkraftanlæg var innovative på tidspunktet for indgivelse af ansøgningen. De bidrog på daværende tidspunkt til opnåelse af målet med SET-planen (den strategiske energiteknologiplan) på området for vindkraft, som blev præsenteret i planen for gennemførelse af Det Europæiske Vindkraftinitiativ i perioden 2010-2012 (Wind European Industrial Initiative Team 2010-2012 Implementation Plan) fra maj 2010.

85. De målsætninger, kriterier og krav med hensyn til overvågning, der gælder for de udvalgte finansielle instrumenter, som anvendes til at kanalisere de uudnyttede NER300-midler fra den første indkaldelse ud, er blevet tilpasset til kravene i retsgrundlaget for NER300 i kraft af ændringer af specifikke delegationsaftaler med EIB. Der vil blive foretaget fælles kontroller af støtteberettigelsen, som sikrer, at målene for NER300 opnås.

87. Selv om den bygger på frivillighed, er den integrerede SET-plan stadig et af de vigtigste "bløde" politiske værktøjer til at tilpasse og koordinere bestræbelserne (på nationalt plan og EU-plan) for at sikre innovation på området for rene energiteknologier. Platformene for interaktion med interessenter har udviklet sig i årenes løb. Det tilstræbes at sikre optimal rummelighed ved etableringen af de gennemførelsesstrukturer, som skal fremme gennemførelsen af aktiviteterne i hver enkelt gennemførelsesplan.

89. Kommissionen mener, at der allerede foretages fælles programmering på flere områder. ERA-NET (det europæiske forskningsrum) udgør i kraft af sine foranstaltninger et vigtigt fælles finansieringsinstrument, som anvendes til koordinering af SET-planen.

90. Frem til juni 2018 er der gjort fremskridt med færdiggørelsen og godkendelsen af gennemførelsesplanerne, og 11 af de 14 planer er nu godkendt. En ny dagsorden i forbindelse med

SET-planen for 2018-2023 er blevet godkendt, herunder retningslinjerne for rapportering om fremskridt og resultater.

De gennemførelsesorganer, der etableres, vil rapportere om resultaterne for hver enkelt gennemførelsesplan på møderne i styregruppen for SET-planen.

91. I den nye dagsorden i forbindelse med SET-planen for 2018-2023 påpeges behovet for at styrke inddragelsen af nationale finansieringsorganer i gennemførelsen af SET-planen.

92. Kommissionen vil gerne understrege, at de køreplaner for SET-planen, som de midlertidige arbejdsgrupper har udarbejdet, er en del af dokumentationsgrundlaget for udviklingen af innovationsfonden.

Kommissionen har afholdt omfattende workshoper med alle de sektorer, der er berettiget til støtte under innovationsfonden, efterfulgt af den åbne offentlige høring, hvor Kommissionens tjenestegrene har samarbejdet om at inddrage de relevante aktører i SET-planen. Derudover har Kommissionen nedsat en ekspertgruppe bestående af repræsentanter for branchen og medlemsstaterne, som vil bidrage til udarbejdelsen af den delegerede retsakt vedrørende innovationsfonden.

93. Styregruppen for SET-planen har vedtaget en ny dagsorden for planen for perioden 2018-2023, hvori den udpeger aktiviteterne over de næste fem år for at optimere dens resultater og indvirkning. Der lægges særlig vægt på de operationelle rammer for fuldførelsen af de 14 gennemførelsesplaner.

I 2020 vil der blive foretaget en uafhængig vurdering af fremskridtene i retning af at nå målene i Kommissionens meddelelse "Mod en integreret strategisk energiteknologiplan" fra 2015 og gennemføre dagsordenen for 2018-2023. Desuden vil medlemsstaterne fra og med 2020 rapportere om situationen som en del af deres nye integrerede energi- og klimaplaner.

Derudover vil gennemførelsesplanerne under SET-planen blive overvåget ved brug af planens informationssystem (SETIS). SETIS rummer oplysninger om de væsentlige resultater, der er opnået siden 2007, og giver os nyttig viden om dets fordele.

Endelig er demonstrationsprojekterne under InnovFin Energy (InnovFin EDP), som blev udformet under Horisont 2020 for at opfylde behovene hos SET-planens interessenter, også et målbart resultat.

99. Kommissionen vil gerne påpege, at en række NER300-projekter er ved at blive screenet eller udviklet i forbindelse med demonstrationsprojekterne under InnovFin EDP. Nogle projekter gør fremskridt med at modtage yderligere støtte fra InnovFin EDP. Projekterne kan støttes ved hjælp af finansielle instrumenter, når de har opnået en vis modenhed og bankegnethed. For at nå dertil skal projekterne opnå tilstrækkelige indtægter til, at de kan afdrage deres gæld eller sikre forrentning af egenkapitalen. Dette tager tid, da den teknologiske levedygtighed først skal påvises.

102. Kommissionen bemærker, at der er opstillet forskellige mål for Horisont 2020 og innovationsfonden i deres retsgrundlag, som ikke kan opnås med et enkelt fælles program. Således vil de fortsat spille en komplementær rolle, selv om dette kan kræve en forstærkning af de mulige synergier.

103. Kommissionen har for nylig vedtaget et forslag til Invest EU-programmet, som vil effektivisere og konsolidere EU's finansielle instrumenter. Artikel 6 i forslaget til Invest EU-forordningen omfatter bestemmelser om at kombinere tilskud med finansielle instrumenter som en vigtig foranstaltning, der skal øge udbuddet af specifikke produkter, der egner sig til forskellige sektorer og risikoprofiler.

Connecting Europe-facilitetens instrumenter til lånefinansiering omfatter også en indkaldelse af forslag med "blandet" finansiering. En blandingsmekanisme, der kombinerer H2020 og InnovFin EDP, er ved at blive udviklet.

104. Kommissionen bemærker, at delegationsaftalen med EIB indeholder bestemmelser om skrappe overvågnings- og rapporteringsforpligtelser for at sikre forsvarlig økonomisk forvaltning.

Kommissionen vil behandle spørgsmålene om finanskontrol i de relevante delegationsaftaler med EIB og i den delegerede retsakt vedrørende innovationsfonden.

105. NER300-indtægter og -aktiver under EIB's forvaltning indgår ikke i EU's budget og er ikke underlagt Kommissionens kontrol. Det er medlemsstaterne, der udvælger projekterne og indgår kontrakter om dem, og de resterende indtægter tilfalder dem. Derfor kan de ikke indgå i EU-budgettet og anføres på EU's balance i henhold til den gældende EU-regnskabsregel 2 ("Consolidation and Accounting for Joint Arrangements and Associate").

Kommissionen rapporterer årligt om gennemførelsen af NER300 i sin forvaltningsplan og sine årlige aktivitetsrapporter.

106. Se Kommissionens svar på punkt 104.

KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

109. Kommissionen fremhæver de særlig ugunstige forhold fra og med 2012. Selv om Kommissionen gjorde en meget stor indsats med hensyn til disse seks projekter, kunne den ikke gå imod tendensen i branchen, de generelle behov på markedet eller medlemsstaternes regeringers nye politiske prioriteringer.

112. Kommissionen vil gerne understrege, at det er normal praksis på markedet, at innovative projekter trækkes tilbage. Det er ikke usædvanligt, at 50 % trækkes tilbage, heller ikke på globalt plan og i andre programmer til fremme af innovation. Det er klart, at projekter, der trækkes tilbage, ikke kan levere resultater, da de ikke kan gennemføres i praksis på markedet. Det faktum, at disse projekter ikke trak på NER300-midlerne, giver sikkerhed for, at ingen ressourcer blev spildt og gør det muligt at støtte nye projekter (demonstrationsprojekter under InnovFin Energy eller Connecting Europe-facilitetens instrumenter til lånefinansiering). Eventuelle uudnyttede ressourcer fra den anden indkaldelse vil blive kanaliseret over til innovationsfonden og således støtte nye projekter. Kommissionens anerkender dog, at "indefrosne midler" ikke er et effektivt resultat af programmet.

113. Kommissionen vil gerne påpege de lave olieprisers negative indvirkning på bioenergi projekter på globalt plan. Ifølge investorerne faldt markedet for innovativ bioenergi sammen efter det kraftige fald i oliepriserne, da der blev leveret rigelige oliereserver til markedet.

115. Beslutningen om at støtte innovation indebærer en politisk risiko, som Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet har påtaget sig. Kommissionen blev opfordret til at støtte innovation af medlemsstaterne og en række interessenter, og derudover var den drevet af hensynet til det store potentiale, som CCS rummer med hensyn til at bidrage til opnåelse af Unionens energi- og klimamål.

Tilskudsafalterne med tre ud af seks EEPR CCS-projekter blev ophævet forholdsvis tidligt, mens én resulterede i et pilotanlæg. Hvad angår de to øvrige projekter, har Kommissionen gjort en stor indsats for at udpege yderligere finansieringskilder, der kan dække finansieringsgabene. De involverede medlemsstater blev ved med at støtte projekterne, og Kommissionen mener, at der forelå en realistisk plan for gennemførelse af dem. Derfor forventedes det på daværende tidspunkt stadig, at projekterne ville blive ført ud i livet.

De vigtige erfaringer, der blev høstet ved denne proces, udnyttes fortsat på EU-plan, navnlig i forbindelse med den strategiske energiteknologiplan og European CCS Demonstration Project Network, som er en platform til udveksling af viden fra sådanne projekter.

116. Kommissionen kommer til at spille en rolle med hensyn til at kontrollere medlemsstaternes planer og rapportere med henblik på at konstatere, om de indeholder alle de krævede elementer. Den bør tage de nationale integrerede energi- og klimaplaner i betragtning, når den tildeler EU-midler.

For så vidt angår centralt forvaltede EU-programmer, hvor den primære støttemodtager ikke er medlemsstaten selv, bør medlemsstaternes integrerede energi- og klimaplaners fuldstændighed dog ikke anvendes som et kriterium, når projekter skal vurderes, eller den endelige beslutning om finansiering af et projekt skal træffes. Dette kan have den skadelige effekt at kompromittere projekter, som kunne have været til gavn for energi- og klimapolitikken. I forbindelse med centralt forvaltede programmer er det op til Kommissionen at sikre, at projekterne gennemføres i overensstemmelse med EU's energi- og klimapolitiske mål.

Anbefaling 1 — Øge mulighederne for effektiv EU-støtte til innovative projekter inden for lavemissionsenergi

Kommissionen accepterer anbefalingen.

Under innovationsfonden vil medlemsstaterne blive anmodet om klare tilsagn, hvis det er relevant. Der vil blive taget hensyn til anbefalingen ved fastlæggelsen af udvælgelseskriterierne.

For så vidt angår Horisont 2020/Horisont Europa kan der være tale om national medfinansiering af et projekt (op til en vis grænse), men dette forekommer sjældent. Der vil blive taget hensyn til adgangen til den resterende — offentlige eller private — finansiering ud over tilskuddet ved evalueringen af forslagene, og den vil påvirke vurderingen af projekternes værdi. Erfaringerne viser imidlertid, at finansiering, som tilsyneladende er sikret ved evalueringen af forslagene, kan være i fare på et senere tidspunkt.

Sammenhængen med nationale klima- og energiplaner kan være en faktor, der måske skal medtages i udvælgelseskriterierne for en række EU-programmer, f.eks. i tilfælde af relevante projekter af fælleseuropæisk interesse¹.

118. NER300-programmet blev oprettet ved brug af den fælles beslutningsproces for at støtte innovative projekter vedrørende vedvarende energi og CCS-projekter gennem EU's ETS-direktiv. Kommissionen har udarbejdet en konsekvensanalyse af de forskellige muligheder for gennemførelse af NER300-programmet inden for de grænser, der er fastlagt i ETS-direktivet. I ETS-direktivet kræves det, at støtte ydes på grundlag af verificerede emissionsreduktioner. Som udgangspunkt blev midlerne derfor tildelt på baggrund af tidligere resultater med mulighed for forskudsfinansiering fra medlemsstaternes side, hvilket ville lette begrænsningen af risikoen for projekterne.

119. Udvalgs- og tildelingsprocedurerne for NER300-projekter er fastlagt i programmets retsgrundlag, ETS-direktivet og NER300-beslutningen. Det eneste udvælgelseskriterium, der var fastlagt i retsgrundlaget for NER300, var omkostningerne pr. ydelsesenhed. Bestemmelserne om gennemførelsen af NER300-programmet omfattede ingen andre kriterier, og dermed kunne sådanne kriterier ikke anvendes i udvælgelsesprocessen.

¹ For eksempel er "sammenhæng med Unionens og nationale energi- og klimaplaner" et af tildelingskriterierne i forslaget til forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten (COM(2018) 438 final).

Anbefaling 2 — Forbedre den fremtidige innovationsfonds projektudvælgelses- og beslutningsproces

a) Kommissionen accepterer anbefalingen.

Innovationsfonden vil udbetale midler ud fra klart fastsatte milepæle. Hvis disse milepæle ikke nås, vil midlerne blive frigivet og omfordelt til enten projekter på reservelister eller efterfølgende indkaldelser.

b) Kommissionen accepterer anbefalingen.

Projekternes økonomiske levedygtighed og risici vil blive vurderet sammen med en række andre kriterier vedrørende effektivitet og effekt med henblik på at udvælge den bedste portefølje af projekter for at opfylde de fastsatte mål for innovationsfonden i EU's ETS-direktiv.

I øvrigt vil der være behov for solide tilsagn fra medfinansierende parter i udvalgte projekter.

c) Kommissionen accepterer anbefalingen.

I forbindelse med innovationsfonden vil vurderingerne være baseret på en kombination af kvalitative og kvantitative kriterier for at tage hensyn til alle aspekter ved de innovative projekter. Dette vil sikre udvælgelse af de mest lovende og levedygtige projekter, når midlerne tildeles.

d) Kommissionen accepterer anbefalingen.

Medlemsstaterne vil blive inddraget i forvaltningen af innovationsfonden. Alle oplysninger, der ikke er fortrolige, og som bidrager til at øge fremdriften i projekterne, vil blive udvekslet med medlemsstaterne, hvilket sikrer, at alle involverede parter har klare oplysninger, der er nødvendige for at udpege og afbøde alvorlige risici for projekterne.

e) Kommissionen accepterer anbefalingen.

Udvælgelsesproceduren vil sikre, at innovationsfonden udvælger en bred portefølje af projekter for så vidt angår sektorer og medlemsstater, som bidrager mest til at opfylde EU's dekarboniseringsmål. Projekternes potentiale til at undgå/mindske udledning af drivhusgasser vil være et af de vigtigste udvælgelseskriterier.

f) Kommissionen accepterer anbefalingen.

I den delegerede retsakt om innovationsfonden tilstræbes øget fleksibilitet for at afspejle de dynamiske ændringer i forbindelse med innovation, idet det samtidig sikres, at programmets mål opfyldes.

Projektændringer, som ikke har nogen indvirkning på projekternes omfang eller udvælgelsesproceduren, forvaltes af gennemførelsesorganet for at sikre højere effektivitet.

121. Tilpasningen af målene og ansvarlighedsbestemmelserne for de finansielle instrumenter, der bruges til at kanalisere NER300-støtten ud, behandles i de relevante ændringer af delegationsaftalerne med EIB.

Anbefaling 3 — Sikre, at innovationsfonden kan reagere fleksibelt på markedsudviklingen og den teknologiske udvikling

a) Kommissionen accepterer anbefalingen.

Projekternes støtteberettigelse følger direkte af EU's ETS-direktiv. Projekterne vil blive vurderet ud fra deres bidrag til opnåelsen af de politiske målsætninger, snarere end hvorvidt de når frem til bestemte teknologi- eller produktparametre, som det er vanskeligt at fastsætte på forhånd og med sikkerhed.

b) Kommissionen accepterer anbefalingen.

Der forventes regelmæssige indkaldelser af forslag i forbindelse med Innovationsfonden. Eventuel støtte gennem finansielle instrumenter ydes efter først-til-mølle-princippet.

122. Det er en central målsætning for den næste programmeringsperiode at øge synergierne blandt EU-programmerne.

For Horisont Europas vedkommende vil der blive etableret en strategisk programmeringsproces, hvor alle Kommissionens relevante tjenestegrene inddrages i opstillingen af prioriterede mål og indkaldelserne af forslag. Målet er at fastlægge fælles rammer for innovation, så alle programmer gennemføres på en sammenhængende og komplementær måde.

Bestemmelserne om ansvarlighed vil blive fastsat i det tilsvarende retsgrundlag i den næste programmeringsperiode.

123. Styregruppen for den strategiske energiteknologiplan (SET-plan) har godkendt den nye gennemførelsesplan, hvori der opstilles en række nye, klare og målbare mål sammenlignet med de hidtidige aktiviteter i SET-planen.

Desuden har styregruppen vedtaget en ny dagsorden for SET-planen for perioden 2018-2023, hvori den udpeger aktiviteterne over de næste fem år for at optimere dens resultater og indvirkning. Ovennævnte foranstaltninger sikrer således bedre rammer for yderligere vurderinger i fremtiden.

Som nævnt ovenfor (se punkt 93) vil den uafhængige vurdering, der foretages i 2020, medlemsstaternes rapporter og rapporterne fra gennemførelsesplanerne gøre det muligt at foretage en samlet måling af de fremskridt, der gøres for at nå de mål, der allerede er opstillet.

124. Forslaget til den nye flerårige finansielle ramme (FFR) omfatter forordningen om oprettelse af Invest EU-programmet. Den nye Invest EU-fond vil konsolidere alle EU's finansielle instrumenter og strømline de tilbudte produkter for at sikre mere effektiv håndtering af de forskellige risikoprofiler i forskellige økonomiske sektorer. Fondens forsknings- og innovationsvindue vil konsolidere de instrumenter, der fokuserer på forskning og innovation. Artikel 6 i forslaget til forordning rummer bestemmelser om kombineret med andre EU-programmer, herunder innovationsfonden. Dette vil sikre mindre omfattende overlapninger og frembringe produkter, der egner sig til bestemte investeringsforhold.

125. Kommissionen bemærker, at arbejdsområdet, omfanget og ambitionsniveauet for Horisont 2020 og NER300/innovationsfonden nu adskiller sig fra hinanden. I den næste programmeringsperiode vil Kommissionen anlægge en effektiv og komplementær tilgang for begge programmets aktiviteter i den strategiske programfase under Horisont Europa og den delegerede retsakt for innovationsfonden.

For så vidt angår EIB's foranstaltninger screener banken en række NER300-projekter i forbindelse med InnovFin EDP. Finansiering gennem finansielle instrumenter forudsætter, at der er tale om projekter af en vis modenhed. I denne forbindelse forventes den første foranstaltning inden længe.

126. Med hensyn til Horisont Europa indledes en strategisk programmeringsproces for de første år af Horisont Europa i juli 2018, og den skal senest ved udgangen af 2018 føre til en fælles strategisk forsknings- og innovationsplan, som der derefter afholdes en høring af interessenterne om.

Målet er at fastlægge prioriterede områder for forskning og innovation, som alle Kommissionens relevante tjenestegrene er enige om, og som derefter kan udgøre en reference for alle EU-programmer, så de forskellige programmer bidrager til at opnå de samme mål på en sammenhængende og komplementær måde under hensyntagen til EU-programmernes særlige retsgrundlag.

Anbefaling 4 — Bedre koordinering internt i Kommissionen med henblik på mere sammenhængende målretning af EU-støtten

a) Kommissionen accepterer anbefalingen.

Der foretages allerede vurderinger på tværs af tjenestegrenene som led i udformningen af den næste flerårige finansielle rammes struktur og innovationsfonden.

b) Kommissionen accepterer anbefalingen.

Opnåelse af synergier er et af de hovedmål, der skitseres i forbindelse med Horisont Europa, forslaget til Invest EU-programmet og innovationsfonden. Invest EU-programmet er en af flere foranstaltninger, der skal forenkle og strømline udbuddet af finansielle produkter til støtte for klimainsatsen. Hvis det er relevant og nødvendigt, kan der også blive tale om at kombinere mulighederne med andre EU-programmer og ETS-innovationsfonden.

Kommissionen vil intensivere koordineringsindsatsen ved forberedelserne på de respektive indkaldelser af ansøgninger om tilskud og finansielle instrumenter.

Særlige retsgrundlag, som er afgørende for udvælgelseskriterierne skal dog respekteres for at sikre overholdelse af de specifikke politiske målsætninger.

Anbefaling 5 — Sikre ansvarlighed

a) Kommissionen accepterer anbefalingen.

Der fastsættes klare bestemmelser om ansvarlighed i forordningen om innovationsfonden, og tilsvarende bestemmelser forbedres i samarbejdsaftalerne med EIB for så vidt angår de uudnyttede NER300-midler.

b) Kommissionen accepterer delvist anbefalingen.

Medtagelse af midler på EU's balance skal følge kravene i de relevante regnskabsstandarder, nemlig de internationale regnskabsstandarder for den offentlige sektor og navnlig EU-regnskabsregel 2 ("Consolidation and Accounting for Joint Arrangements and Associates"). De EU-programmer, der finansieres af EU-budgettet, står opført på dets balance og er genstand for budgetdecharge. EU-programmer, der ikke er en del af EU-budgettet, og som EU-institutionerne ikke har enekontrol over (f.eks. fonde, der forvaltes af Kommissionen på vegne af tredjeparter), kan ikke opføres på EU's balance, medmindre de er integreret i budgettet (f.eks. som formålsbestemte indtægter) i overensstemmelse med retsgrundlaget for den flerårige finansielle ramme.

Innovationsfonden er ikke omfattet af forslaget til den flerårige finansielle ramme, da den finansieres under ETS, og ikke af EU-budgettet, og da dens livscyklus rækker ud over den flerårige finansielle rammes budgetcyklus. Dertil kommer, at indtægterne ikke er fastlagt eller kendt på forhånd, da de afhænger af CO₂-prisen på tidspunktet for monetarisering af kvoterne. De foranstaltninger, der skal sikre forsvarlig økonomisk forvaltning, herunder revision og rapportering, vil dog blive gennemført.

c) Kommissionen accepterer anbefalingen.

I den delegerede retsakt vedrørende innovationsfonden fastsættes der bestemmelser om regelmæssig rapportering om fremskridtene til de relevante budgetmyndigheder, dog med forbehold af den valgte forvaltningsmodel.

Begivenhed	Dato
Revisionsplanens vedtagelse/revisionens start	17.5.2017
Officiel fremsendelse af udkastet til beretning til Kommissionen (eller en anden revideret enhed)	8.6.2018
Vedtagelse af den endelige beretning efter den kontradiktoriske procedure	5.9.2018
Modtagelse af Kommissionens (eller en anden revideret enheds) officielle svar på alle sprog	5.10.2018

PDF ISBN 978-92-847-0810-9 doi:10.2865/930806 QJ-AB-18-021-DA-N

HTML ISBN 978-92-847-0782-9 doi:10.2865/39441 QJ-AB-18-021-DA-Q

Med henblik på at opfylde sine klima- og energimål for 2020 og på længere sigt lancerede EU i 2009 to store finansieringsprogrammer for at støtte CO₂-opsamling og -lagring og innovative vedvarende energikilder: det europæiske genopretningsprogram for energiområdet (EEPR) og NER300-programmet. Det er sandsynligt, at EU opfylder sine 2020-mål, men vi konstaterede, at ingen af programmerne havde haft succes med at udbrede CO₂-opsamling og -lagring i EU. EEPR bidrog positivt til udviklingen af sektoren for offshorevindkraftanlæg, men NER300-programmet opnåede ikke de ønskede fremskridt med hensyn til at støtte demonstrationen af en bredere vifte af innovative teknologier for vedvarende energi. EU forbereder sig nu på at lancere innovationsfonden som erstatning for NER300 fra 2021 og er i gang med at udforme den nye flerårige finansielle ramme (2021-2027). En fremskyndelse af overgangen til en lavemissionsøkonomi er nødvendig for at opfylde EU's klima- og energimål for 2030 og på længere sigt. I den sammenhæng fremsætter vi anbefalinger til Europa-Kommissionen om at adressere de svagheder, som vi konstaterede under vores revision, og styrke fremtidige programmets udformning.

DEN
EUROPÆISKE
REVISIONSRET

Publikationskontoret

DEN EUROPÆISKE REVISIONSRET
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tlf. +352 4398-1

Kontakt: eca.europa.eu/da/Pages/ContactForm.aspx
Websted: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

©Den Europæiske Union, 2018.

Tilladelse til at anvende eller gengive fotos eller andet materiale, hvortil Den Europæiske Union ikke har ophavsretten, skal indhentes direkte hos indehaveren af ophavsretten.